

22.02.2018 kell 7.39 heiskasid lipu noorkotkas Karl Erik Saareots Noorte Kotkaste Tallinna malevast ja kodutütar Elyse-Bety Mänd.

Fotode autor Erik Peinar, riigikogu

Kirjakastide asukohad
meie vallas

Avati Vabadussamba infotahvel

Rahvatants on veres – Erika Põlendik

EV 100 Jõelähtme vallas

Loo taluturg
ootab neljapäeviti küllastama

Keskkond – pakendite sorteerimisest

Näputöö-kambriga juurte juurde

Jõelähtme noormees heiskas Pika Hermannini tornis lipu

Eesti Vabariigi ja Kaitseväe loomise 100. aastapäeva puhul on veebruarikuu hommikul Pika Hermannini tornis lipu heiskamise toimkonnas noorkotkad ja kodutütred kõikidest Eesti maakondadest.

SIGNE VALDMANN
Jõelähtme vallalehe toimetaja

Riigikogu esimehe Eiki Nestori sõnul teavad Eesti noored, et see lipp jääb lehvima igavesti. „Usaldame südamerahuga neile nii lipu heiskamise kui ka Eesti tuleviku,“ ütles riigikogu esimees.

Kaitseväe ülem kindralmajor Meelis Kiili kinnitas, et Pika Hermannini tornis lipu heiskamine Eesti sünnipäevakuul on noorkotkastele ja kodutütardele suur au ja tunnustus. „See on hea näide, kui-

das riik hoolib oma noortest ehk oma tulevikust,“ ütles kindral.

Kaitseväe noorteorganisatsioonid korraldasid konkursi lipu heiskamise toimkonna liikmete leidmiseks Eesti kõigis maakondades. „Võime olla kindlad, et veebruaris lähevad riigi tähtsaimat lipu heiskama meie noorkotkaste ja kodutütarde parimad esindajad,“ lisas Kiili.

Noorkotkad ja kodutütred heiskasid Pika Hermannini tornis lipu 1.–23. veebruaril ja 25.–28. veebruaril. 24. veebruaril olid mõlemad organisatsioonid esindatud

oma liputoimkondadega riigilipu heiskamise tseremoonial Toompeal Kubernerini aias.

22.02.2018 kell 7.39 heiskasid lipu noorkotkas Karl Erik Saareots Noorte Kotkaste Tallinna malevast ja kodutütar Elyse-Bety Mänd

Rühmaülem Jan Markus Lindmäe on Karl Eriku kohta öelnud järgmist: „Karl Erik Saareots elab Jõelähtme vallas Haljava külas ja õpib Tallinna Ühisgümnaasiumi 9. klassis. Karl Erik on eeskujulik noorkotkas, kes on valmis rühma ja organisatsiooni esindama ning on oma tegutsemisega kõigile ees-

kujuks. Välilaagrites on alati esimees, kes küsib, mida tegema peab ning hakkab kohe seltsi ka oma kaaslaste juhendamiseks. Kui on tarvis vabatahtlikke, tõstab Karl Erik alati käe olenemata ülesandest. Laagrivaliste koostööle ajaks küsib palju asjalikke küsimusi ja näitab üles huvi, et võimalikult palju uut ja kasulikku teada saada ning jagab kõigile ka huvitavaid fakte, mida on mujalt teada saanud. Karl Erikut saab usaldada, sest kui on ürituse jaoks inimesi tarvis, siis tema peale saab alati lootma jääda.“

Volikogu veerg

VÄINO HAAB
Volikogu esimees

Neljapäeval, 15. veebruaril, toimunud volikogu istungi päevakorras oli 20 päevakorrapunkti.

Esimese päevakorrapunktiga kinnitati detailplaneering Iru küla Äia tee 8.

Teise päevakorrapunktina oli arutusel kinnisaja omandamiseks loa andmine Kalavara OÜ-le. Volikogu hindas OÜ Kalavara poolt tegevuskavas kavandavaid tegevusi ning nägemust kõnealuse maatulundusmaa kasutamise kohta. Volikogu asus seisukohale, et planeeritav tegevus kannab endas avalikku huvi tagada põllumajandus- ja metsamaa sihtotstarbelise ja jätkusuutliku majandamise ja lagunened ning vanade kasutusest väljalangenud hoonete renoveerimise.

Kolmanda päevakorrapunktina toimus Jõelähtme valla üldplaneeringu vastuvõtmine, üldplaneeringu ja Jõelähtme valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalikule väljapanekule ja avalikule arutelule suunamine. Eelnõu ettekandjaks oli planeerimisnõunik Marica Sepp ja kaasettekandjaks Marika Pärn, kes on Hendrikson & Ko juhtiv planeerimis-spetsialist. Aruande avalik väljapanek toimub 20.03–17.04.2018 ja avalik arutelu 19.06.2018 kell 17.00 Kostivere mõisa saalis.

Neljanda punktina toimus valla põhimääruse muutmise eelnõu esimene lugemine. Põhimääruse või selle muutmise loetakse vastuvõetuks, kui volikogu istungil on toimunud vähemalt kaks lugemist.

Detsembrikuu volikogus moodustati elanikkonna kaitse komisjon ja kinnitati liikmete arv, veebruarikuu volikogus valiti komisjoni esimees ja aseesimees. Esimeheks osutus valituks Robert Antropov ja aseesimeheks Andrus Sepp. Komisjoni esimehe ettepanekul kinnitati ka komisjoni liikmed.

Volikogu enamus kiitis heaks (üks erapooletu) taotleda keskkonnaministrilt luba Loo alevikus asuva Kuusiku tee 12 kinnistu koormamiseks 46 773 m² ulatuses tasuta hoonestusõigusega MTÜ Jõelähtme Tehnikaspordiklubi kasuks kahekümneks aastaks lastelinnaku rajamiseks.

Teisel lugemisel võeti vastu 2018. aasta eelarve. Volikogu eesmärgiks on tasakaalustatud eelarve, et kulutaksime vastavalt tuludele ning kui tulude osakaal eelarves suureneb, saame teha eelarves korrekture ja rohkem valdkondi toetada. Volikogu päevakorras oli ühe punktina koduteenuse osutamise tingimused ja kord. Eelnõu sisaldab teenuse taotluse menetlemist, koduhooldustöötaja teenuse vahetut osutamist, teenuse eest tasumist, arvestust, järelevalve ja tagasisidesüsteemi. Eelviimase päevakorrapunktina oli päevakorras Jõelähtme valla logo ja tunnuslause konkursi läbiviimine. Kuna vapi kasutamine on põhimäärusega selgelt piiritletud ega võimalda valla identiteedi vaba kasutamist kolmandate isikute poolt, arutas volikogu Jõelähtme valla logo ja tunnuslause konkursi läbiviimise ettepanekut lisaks vapile võtta kasutusele omaavalitsuse logo ja tunnuslause. Logo ja tunnuslause kasutamise eesmärgiks on valla tutvustamine trükistel, suveniiridel, üritustel, valla esitlustel, messidel, rekvisiitidel, plakatil, meedias ja teadvustamine kodu- ning välismaal. Logo ja tunnuslause konkurs annab igale vallaelanikule võimaluse konkursil osaleda ja end proovile panna.

Tiia Väik Vabadussamba infotahvli avamisel 24. veebruaril.

Foto Signe Valdmann

Vabadussamba infotahvel

Eesti Vabariigi 100. sünnipäeval 24. veebruaril toimunud aus-tusavaldusel Jõelähtme vabadussamba juures avati pidulikult vabadussamba info-tahvel.

PRIIT PÖLDMA
abivallavanem

Info samba valmimise ja ajaloo kohta on nii eesti kui ka inglise keeles. Muuhulgas selgub paljudele teadmata fakt: ajaloo keerdkäikude tõttu oleme vabadussammast pidanud avama koguni kolm korda. Tahvil on kirjas ka Jõelähtme kihelkonnast pärit ja vabadussõjas langenud võitlejate ja Vabaduse Risti kavaleride nimed. Infotahvel valmis Eesti Vabariigi sünnipäevakingina paljude vabatahtliku töö tulemusel: MTÜ Rebala Kultuuriruum ja Tiia Väik – arhiivima-

terjalide kogumine, Scanweld AS ja Aivar Rist – stendi aluse valmistamine, Rintom OÜ ja Riimas Ukanis – stendi paigaldamine, Piret Kalmus – tõlge inglise keelde, Ester Pöldma – tekstide keeleline toimetamine. Suur tänu kingituse eest ja pikka iga infotahvile! •

TOIMETAJA VEERG

SIGNE VALDMANN

Juba terve eelmise aasta on käinud ettevalmistused Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamiseks ja sünnipäeva-teemaliste ettevõtmiste tähe all möödub ka käesolev aasta.

Ka Jõelähtme vallast on meie armsale isamaale suure juubeli puhul palju kingitusi juba tehtud (ja palju on veel tegemisel), näiteks Vandjala küla kinkis EV 100 juubeliks haridusasutustele õuesõppe parema korraldamise võimaluse – 2017. a suvel valmis Vandjala külaplats koos katusealusega Jõelähtme kogukondadele õuesõppe ja ühisürituste korraldamiseks. Loo kooli õpetaja Kersti Lepik pani kaante vahele poolsada hiidrahn Harjumaal – 2017. aastal käis ja pildistas üles kõik 52 hiidrahn ning määras asukoha koordinaadid, ruutkoodi pildistades on teekond näha nutiseadmes.

Tiia Väik koostas infotahvli Jõelähtme Vabadussamba juurde, mis annaks rohkem infot mälestussambaga seotud sündmuste kohta. Vallavalitsus on korraldanud ausamba ümbrust ja plats on saanud omale uue graniitkivistust katte. Üks suur ja oluline kingitus on ka Jõelähtme kiriku torni renoveerimine, millega alustati 2017. aastal ja mis on kohe lõpusirgel.

Valla koolid ja lasteaiad on usinasti ette valmistanud ja korraldanud EV 100 teemal ettevõtmisi ning kultuuriasutustes on toimunud EV 100 kontserte ja näituseid.

Neid toredaid ettevõtmisi on nii palju, et kõiki ei jõua siin üles lugeda ja kindlasti on ka selliseid tegemisi, mille kohta pole info minuni jõudnud. Siinkohal teengi üleskutse kõikidele vallaelanikele, koolidele-lasteaedadele, ettevõtetele ja seltsidele – kui teil on midagi toredat toimunud või toimumas, teate mõnda väga põneva hobiga inimest või sai keegi suure saavutusega hakkama – andke mulle julgelt teada! •

Mõttele kaasa: kus võiksid asuda meie valla kirjastid?

Omniva korrastab kirjastide võrgustikku, et paigutada kirjastid nähtavatesse ja käidavatesse asukohtadesse, kus inimestel oleks neid mugav kasutada. Parimate asukohtade väljaselgitamiseks palutakse kohalike inimeste ja kogukondade abi.

Kirjastid on olnud praegustes asukohtades üldjuhul juba pikki aastaid, kuid inimeste liikumisteed ja harjumused võivad olla selle aja jooksul muutunud. Selleks, et postiteenuse kasutamine oleks inimestele mugav, paigutatakse kirjastid asukohtadesse, kus elanikel on neid lihtne kasutada.

Kirjastide võrgustiku uuendamine johtus eelmisel aastal läbi viidud uuringust, kus ilmes, et inimesed soovivad kirjastide näha eelkõige kohtades, kus nad niikuinii käivad – poe, valla-maja, raamatukogu vms juures. Uuring kinnitas Omniva enda statistikat, mille järgi kasutavad inimesed käidavates kohtades asuvaid kirjastide rohkem, isegi kui vähemkäidavas kohas asuv kirjast on elu- või töökohale lähemal.

Kirjakasti asukohta kirjeldus	Kasutatavus
Loo alevik, Loo postkontor	Kirjakast on aktiivses kasutuses
Iru küla, Iru tee	Kirjakast on aktiivses kasutuses
Jõelähtme küla, vallavalitsus	Kirjakast on aktiivses kasutuses
Ülgase küla, keskus	Kirjakasti ei kasutata
Kostivere Meie pood	Kirjakast on aktiivses kasutuses
Rebala küla, keskus	Kirjakasti ei kasutata
Neeme küla, bussipeatus	Kirjakast on vähese kasutusega
Kaberneeme, bussipeatus	Kirjakast on vähese kasutusega
Koogi küla, Koogi kauplus	Kirjakast on vähese kasutusega
Kostivere, Lagedi, Loo teerist	Kirjakasti ei kasutata
Jägala küla, Jägala grill	Kirjakasti ei kasutata

Omniva palub vallaelanikel saata kirjastide paremate asukohtade osas ettepanekuid aadressile info@omniva.ee. Ettepanekule tuleb kindlasti lisada valla ja küla täpne nimi ning võimalikult täpne asukohakirjeldus.

Kirjakastide asukohtade valikul arvestatakse valla ja elanike ettepanekuid, lähtudes eeldusest,

et igal juhul jääksid kirjastid elu- ja töökohadest mõistlikusse kaugusesse.

Kirjastid on need, mida inimesed kasutavad kirjade saatmiseks.

Postkaste, mille kaudu inimestele ja ettevõtetele/asutustele posti kätte toimetatakse, ümberkorraldus ei puuduta. •

Avatakse Leader programmi kolmas taotlusvoor Rae, Viimsi ja Jõelähtme piirkonnas

MTÜ Põhja-Harju Koostöökoogu avab uue perioodi kolmanda taotlusvooru kõigi meetmete raames. Taotluste esitamine toimub elektrooniliselt uues PRIA e-teenuse keskkonnas (Põhja-Harju Koostöökoogu piirkonna alt). Toetuse saamiseks peab taotleja asu- või tegevuskoht olema Jõelähtme, Viimsi või Rae vallas. Projektid peavad vastama „Põhja-Harju Koostöökoogu tegevuspiirkonna strateegiale 2015–2020“ ja maaeluministri määrusele 3. november 2017 nr 18. Taotlusvoor on avatud 9.–16. aprill 2018. a (voor sulgub 16. aprill

kell 16.00). Taotluste hindamine toimub 08.–28. mai 2018. Leader programmi 2015–2020 perioodi strateegia ja meetmete tingimustega saab tutvuda Põhja-Harju Koostöökoogu kodulehel www.leaderph.eu. Kuni 2. aprillini on võimalik taotlejatel tulla konsultatsioonile Põhja-Harju KTK kontorisse, mis asub Kostivere mõisa peahoone esimesel korrusel. Vajalik on kindlasti eelregistreerimine (projektitjuhi telefonil 5384 1636, carmen@leaderph.eu). MTÜ Põhja-Harju Koostöökoogu Margit Pärtel tegevjuht

Rahvatants on veres – Erika Põlendik

Erika Põlendik on läbi ja lõhki tantsuimene. Tema igapäevatöö on seotud rahvatantsuga, tema hobi on rahvatants ja vabal ajal juhendab ta nelja rahvatantsuringi. Sellel aastal täitub tal ringijuhendajana 40 aastat.

SIGNE VALDMANN
Jõelähtme vallalehe toimetaja

Kümme aastat tagasi, 2008. aasta oktoobrikuu vallalehes oli Erika Põlendikuga intervjuu, kus ta rääkis endast ja muidugi rahvatantsust. Mullu detsembris pälvis Erika Põlendik Harjumaa Kultuuripärl 2017 tiitli ja vabariigi 100. sünnipäevakuul tundus üsna paslik paluda uut intervjuu inimeselt, kes on oma tantsuõpetaja staaži jooksul sisustanud tantsuga juba 1200 nädala jagu trenne.

Erika Põlendik töötab Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsis projektijuhina ja tema töökohas Rahvakultuuri Keskuses me ühel lõunapoolikul kohtumegi, et vestelda rahvariitest, noorte pealekasvust, Erika juhendatud rahvatantsuringidest, tunnustamisest ja Erika argipäevast ja hobidest.

Sa oled erialalt matemaatik, kuidas Sa rahvatantsuni jõudsid?

See on mul lapsepõlvest sees, ma ei oskagi teistmoodi elada. Tantsisin juba enne sündimist, ema oli tantsuõpetaja, käisin kaasa, kui maailmast veel midagi ei jaganud. Esimest korda käisin tantsupeol, kui olin 2. klassi laps, tantsijana olen tantsupeol käinud kokku kolm korda. 1975. aasta tantsu- ja laulupeol olin nurgajuht ja peale seda pole ükski suur pidu minuta möödunud.

Erika loetleb hetkega üles kõik osaletud suurpeod koos aastaarvudega ja tema rollidega neis. Tantsu- ja laulupeod, noortepidude, meeste- ja naistepidude ning Eesti-Soomede pidudega saab neid kokku 21. Erika on kuulunud lavastusgruppi, olnud nii liigijuht kui ka pealavastaja assistent. Nende vahele on aga mahtunud festivale, kõikvõimalikke pidusid ja lugematul hulgal esinemisi oma tantsurühmadega.

Keskooli ajal käisin kolm suve rahvatantsujuhtide suvekoolis (ikka emaga koos, tema õpetas seal eesti rahvatantsu) ja 1970. aasta suvel lõpetasin suvekooli ja sain tantsuõpetaja tunnustuse. Tantsisin ka ülikoolis tantsuansambli, igas trennis olin kohal aga esinemas ei käinud kordagi, sest olin teistest peajagu pigem ja lihtsalt ei sobitunud pilti. 1978. aastal võtsin julguse kokku ja läksin tollesse laulupeo büroosse omale tantsurühma küsima. Miski minu sees ütles, et tahan hakata seda tööd tegema. Minu esimese tantsurühmaga „Tontar“ tantsime praegugi, esimesest koosseisust pole küll enam ühtegi liiget alles, aga on mõned liikmed aastast 1982.

Milline näeb välja Sinu argipäev?

Tööpäevad Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsis on toimekad. Minu hallata on mentorprogramm, see tähendab seda, et riigi poolt on eraldatud teatud summa

ja meil on sõlmitud lepingud rahvatantsu ja rahvamuusika mentoritega, kes kõik on omal alal pädevad ja kõvad tegijad. Nemad käivad õpetajaid õpetamas. Maakond tellib, näiteks õpetajad tahavad saada koolitust, kuidas teha tantsijaga treeningtundi või kuidas õpetada konkreetse tantsu näitel põhisamme, kuidas puhastada tantsu või hakkama saada põhikooli teismelisega jms.

Juba alates 2016. aastast käivad ettevalmistused 2019. aasta laulu- ja tantsupeoks, mina kuulan lavastusmeeskonda ja minu käe all on naisrühmad N2. Lisaks organiseerime praegu Harjumaa pidu 2018. Päriskonkreetselt ülesannet mul seal pole. Mulle meeldib olla taustajõud. Meil on maakonnas palju tublisid tantsuõpetajaid, kel pole ülemaaliste suurpidude lavastamise kogemust. Maakonna pidu on tore ja vajalik kogemus noortele tegijatele, sest vanad kalad on kõrval, kes aitavad nii nõu ja jõuga.

Teisipäeva, kolmapäeva ja neljapäeva õhtuti on mul rahvatantsutrennid. Kui ma just trennipäeva hommikul 39 palavikuga pikali maas ei ole, siis trenni ma naljalt ära ei jäta. Tantsutunnid toimuvad niigi vaid kord nädalas ja kui siis peaks üks kord vahele jääma, on juba kahepäevane auk sees. Õnneks on mul linnarühmas ka üks tantsuõpetaja, kes mind vajaduse korral asendada saab.

Mulle meeldib ka teatris käia, head sõbrannad ikka kutsuvad kaasa, nad juba teavad, et trennipäevadel ma tulla ei saa. Aga kui tuleb ootamatu teatritse ja mul on vaba õhtu, siis lähen kindlasti. Kui on eriti hea etendus, siis olen seda ka 3–4 korda vaatamas käinud. Esimesel korral vaatad etendust ja järgmistel kordadel juba detaile, kuidas dekoratsioonid on, võrdled näitlejate mängu eelmiste kordadega jne, aga uuesti lähen vaatama ka siis, kui mõni näitleja on eriti hea rolli teinud.

Sul täitus sel aastal 40 aastat rahvatantsuringi juhendajana. Millises seisus on praegu Eestis rahvatants, kas tantsijaid leidub ja kas noori tuleb peale?

Tantsutrennides osalemine on inimese taastootmine. Ta saab sealt nii palju positiivset emotsiooni, et on järgmisel päeval oluliselt parem töötaja. Ta tantsib kõik päeva negatiivsed emotsioonid välja. Igal rühmal on oma nägu – omad naljad ja jutud, kooskäimised, tegevused, traditsioonid, see on nii positiivne seltskond!

Tantsijate leidmine ei ole üldiselt muret tekitanud, otseselt otsima ei ole küll pidanud. Uusi tantsijaid tuleb läbi nende inimeste, kes juba ise tantsivad, siis toovad oma sõbrad kaasa. Eks aegajalt on tantsijaid ikka puudu, on paremaid ja kehvemaid aegu. Pidude eel on rühmade otsijaid rohkem kui pidude vahel.

Erika Põlendik 23. veebruaril Jõelähtme valla tunnustamisüritusel. Foto Tõnis Tuuder

Tantsurühmi on täna Eestis füüsiliselt rohkem kui laulukoor. Usun, et see on tänu sellele, et tantsupeod on läinud jutustusteks ja terviketendusteks, nad on huvitatavad, kõnetavad vaatajat ja tantsijat. 2017. aasta isetekkeline tantsupidu Vabaduse väljakul näitas, et noored on väga huvitatud ja noori tegijaid on väga palju. Noortepidudel on liigijuhid üldjuhul

Lähen trennidesse alati väga positiivse emotsiooniga ja innustan tantsijaid oma piire kompima.

alati noored. Ka suurtel pidudel on alati noori hulka võetud, liigijuhitidel on assistentide hulgas ka verinoori, veel kõrgkoolis õppivaid tantsutudengeid. Kogu aeg tõmatakse noori korraldamise juurde, ei jäeta nurka istuma. Noortel endal väga palju huvi.

Vanasti sai pidule tulija töölt nädala vabaks, eks siis oli sellega muidugi ka lihtsam, sest enamik olid riigiasutused. Tänapäeval lähevad tantsijad enda puhkuse arvelt, nad on valmis ohverdama oma puhkuse, sest saavad tagasi nii palju positiivset emotsiooni.

Rahvatantsu juures on kõige kulukam osa ilmselt rahvarõivad. Kust saavad kõik need tantsijad omale rahvarõivad ja millest koosneb tantsija rahvarõivakomplekt?

See on väga erinev. On rühmi, kus on kõikidel tantsijatel omad riided, aga üldjuhul on esinemis-

rõivad ikka ühesugused. Praegu populariseeritakse, et tantsijad kannaksid ikka oma paikkonna rõivaid. Tallinnas muidugi paikkonda pole, siis valitakse midagi Põhja-Eestist, näiteks Harjumaa või Virumaalt. Tore näide on rahvakunstiselts Leigarid, kes esinevad pea alati erinevate paikkondade rõivastes, sest nende eesmärk on muuhulgas näidata ka seda, millised rahvarõivad Eestimaal üldse olemas on.

Kuidas mingi rühm rahvarõivad omale hankinud on, on samuti erinev. Parimal juhul on need hangitud kellegi toel. Näiteks naisrahvatantsurühm Loolill omab Jõelähtme rahvarõivaid ja need on hangitud valla toel. Meile oli suureks abiks Taimi Saarma, kes aitas europrojektiga raha välja ajada ja muidugi ka rühmade omapoolne rahaline panus. Oleme ka ise erinevaid projekte kirjutanud ja Eesti Kultuurikapitalist raha taotlenud.

Rõivaid oleme tellinud näiteks Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu kaudu, nemad koolitavad käsitöömeistreid üle Eesti, aga on veel Eesti on neid osavaid rõivameistreid veelgi.

Rahvarõivaid on erinevaid, näiteks tööriivaid ja seismise rõivaid (nn kirikurõivad). Tantsimise rõivas peab olema mugav, ja selliseid, mis on ilusad, aga millega pole üldse mugav tantsida, näiteks pikad tanud, mis ei taha hästi peas püsida. Naistele kuuluvad rõiva juurde kindlasti seelik, põll, käised ja pluus, tanu, ehted, õiged sukad või põlvikud ja üldjuhul on pidurõiva juures kingad (aga piirkonniti järele erinev, on kohti, kus tantsitakse ka pasteldes). Ja kindlasti vöö! Vöö on väga oluline, sest sellel on kaitsemaagiline tähendus.

Tänapäeva trend läheb sinna poole, et kes vähegi huvitub rahvapäriluse teemast, sellele on oluline saada ka oma rõivad, tekib sisemine teadmine ja uhkustunne, et mul võiks see olla. Mina ise olen pärnakas ja mõned aastad tagasi tellisin omale Pärnumaa rahvarõivaste täiskomplekti, isegi pikk-kuub on mul olemas. On ikka uhke tunne küll seda kandes!

Millal Sa puhkad? Kas vahel väsimust ei tunne?

Suviti meil trenne ei toimu, lõpetame juunis ja alustame poolseptembrist. Muidugi suvel sõidame tihti mööda festivale ja esinemisi. Tõsi ta on, et ega peale tantsu muu jaoks aega ei jää. Olen mõelnud, et kunagi hakkank ehk ka käsitööga tegelema, kududa ja heegeldada ma oskan. Minu ema hakkas ka käsitööga tegelema, kui enam ei tantsinud. Tantsimine ja käsitöö on mõlemad rahustavad tegevused.

Eks tuleb ikka ette hetki, kui mõtlen, et no tänä ei jaksa sinna trenni minna. Aga siis võtan end kokku ja lähen ikka, inimesed ju arvestavad sinuga, loodavad su peale, ei tohi neid alt vedada. Pead tegema kõik endast oleneva, et neil oleks laval hea ja tantsud hästi selged. Mitte mingil juhul ei tohi tantsijal olla laval piinlik, tants peab olema nii selge. Eks nad muidugi juba teavad, et kui tants pole selge, siis pidusse ei saa. Aga seda pole veel ette tulnud.

Lähen trennidesse alati väga

positiivse emotsiooniga ja innustan tantsijaid oma piire kompima. Kui näen, et tantsijad enam ei jaksa, siis õigel hetkel kulub ära üks hea huumorikild ja natuke jaksavad jälle. Trennid ei tohi olla tuiamad, seal peab olema emotsiooni!

Jätkub Sul aega veel mõne hobi jaoks peale rahvatantsu?

Üks hobi on mul tõesti, aga seegi on seotud rahvatantsuga, minu elu on sellega lihtsalt nii läbi põimunud. Selle hobi nimi on tantsukirjeldus ja sellega olen ma kõigi tegemiste kõrvalt tegelema juba aastast 2001. Igasugune initsiatiiv on karistatav ja kui ma 2001. aastal koolinoorte tantsupeo ettevalmistamisel avaldasin arvamust, et võiks kõik tantsukirjeldused ühe pilguga üle lugeda ja sarnaseks teha, siis selle ülesande ma kohe endale saingi. Aastast 2002 olen redigeerinud kõik tantsupidude tarbeks tehtud tantsukirjeldused. Just lõpetasin 2019. aasta laulu- ja tantsupeo kavasse mineva 13 tantsu kirjelduste redigeerimise, nendest pannakse kokku esimene raamat. Teine raamat 11 tantsukirjeldusega tuleb veel.

Tantsukirjeldus tähendab seda, tants pannakse sõnadest algusest lõpuni kirja, see takt sedasi ja järgmine takt sedasi. Selleks on olemas oma oskussõnavara ja mitu raamatut välja antud, tuntuimad näiteks Kristjan Toropi „Eesti rahvatantsu oskussõnastik“ (1966), mis valmis koostöös tantsuõpetajatega, ja Ullo Toomi „Eesti rahvatantsud“ (1953), mida rahvatantsijate kõnepruugis piiblikus kutsutakse.

Tantsukirjeldusi on tegelikult tehtud juba väga ammu ajast, esimene tantsukirjelduse raamat ilmus 1926, autoriks Anna Raudkats, kes õppis Soomes tantsude kirjutamise ära ja sellest ajast peale on neid kogu aeg ka kirja pandud.

On tantsuloojaid, kes ise tantsu kirja ei pane, see nõuab palju mõtlemist ja vaeva ning on natuke tüütu ka – muusika järgi tuleb kogu see õpetus kõik kirja panna, seega tegelen ma veel sellega, et kirjeldan tantsu ka video järgi. Pannan esimese versiooni kirja ja koostöös autoriga loksus paika lõplik kirjeldus, sest kui videos on 16 tantsijat ja igaüks teeb natuke eri moodi, on vaja teada, mida autor tegelikult mõtles.

Lõpetuseks, oled pälvinud aastate jooksul mitmeid tunnustusi – Jõelähtme valla teenetemärk 2003, Elsa Rikandi nimeline kultuuripreemia 2008, aasta koolitaja 2013, Väike Põhjatäht 2014, Kultuuripärl 2017 – mida tähendab üks tunnustus Sinu jaoks?

Tunnustatakse valdkonda, kus sa toimetad ja see on väga oluline. Rahvakultuuri suures pildis palju ei tunnustata ja seda olulisem see märkamine ja tunnustamine on. Emotsionaalselt on see väga positiivne ja iga tunnustus paneb rohkem pingutama, seda muidugi positiivses võtmes. Kui oled juba märgatud, siis tahad veel rohkem pingutada ja panustada, tahad näidata, et tunnustus pole niisama antud. •

KUHU MINNA

märts 2018

www.joelahtmekultuur.ee

5.03-15.04		Kostivere Kultuurimõis	Tekstiilikunstnik Anu Raua näitus „Gobeläänide kavandid ja näpunõõrvaibad“	Oma õpetaja töödest panid näituse üles Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili tudengid Kaili Raamat ja Ülle Muzakko.
1.03	12.00	Loo Kultuurikeskuse väike saal	Pihlakobara ümarlaud	Poolsada hiidrahnu Harjumaal. Vestlusringis on Kersti Lepik. Teatrikuu info.
4.03	17.00	Kostivere Kultuurimõis	Kostivere seltskonnatantsutund	Juhendaja Marko Kiigajaan. Osalustasu 7.50€ (tasumine kohapeal)
5.03	18.00	Jõelähtme Rahvamaja	Laste mängu- ja teatrituba	Ootame 5–10 aastaseid lapsi. Kestus 2 tundi
8.03	12.00	Kostivere Päevakeskus	Naistepäeva tähistamine	Lauluklubi Kai Sõitja eestvedamisel. Vestlusring "Naised köögis".
8.03	19.00	Loo Kultuurikeskuse A-saal	Kontsert „Isad ja pojad“	Laval saab kokku saksofon ja rütmipillid. Esineb Raivo Tafenau koos poja Ramuel Tafenau. Saksofonist-akordionist-helilooja Raivo Tafenau on üks eesti jazzi säravamaid isiksusi. Ramuel Tafenau on trummar. Pilet 5€, õpilased/pensionärid 3€
9.03	15.00	Loo Kultuurikeskuse A-saal	Omaloomingu konkurs	Jõelähtme Muusika- ja Kunstikool korraldab igal aastal omaloomingu konkursi. Millega lapsed sel korral üllatavad?
9.03	19.00	Kostivere Kultuurimõis	Kostivere mõisa filmiklubi	"Klassikokkutulek 2: Pulmad ja matused". Jultunud komöödia tuntuks headuses koos armastatud Eesti näitlejatega. Peaosades Mait Malmsten, Henry "Genka" Kõrvits ja Ago Anderson.
9.03	19.00	Neeme Rahvamaja	Folklooriaineline kogupere etendus "Eestlane ei igavle"	Banaanikala Projektiteatril Allan Kressi eestvedamisel on valminud uus etendus "Eestlane ei igavle". Rein Aguri EV 100 sünnipäevaks valminud lavastuse lähtekohaks on Eesti folkloor ja teemaks eestluse elujõud. Tegemist on hoogsa, haarava, vaimuka ja eneseiroonilise etendusega. Osades: Riina Buldas või Jana Volke, muusik Maris Viisma ja Allan Kress. Pilet 2€
10.03	16.00–18.30	Kostivere Kultuurimõis	Naistepäeva eri "Üllatus"	Olete oodatud elamusteküllasele pidusöögile. Piletid eelmüügis kuni 01.03. Kostivere Kultuurimõisas. Kohtade broneerimine ja lisainfo kultuurimõis@joelahtmekultuur.ee (Kohtade arv on piiratud) Pilet 15€
11.03	13.00	Jõelähtme Rahvamaja	Mälumäng, 3. voor	Tegemist on viimase vooruga, kus selguvad ka üldvõitjad.
11.03	17.00	Kostivere Kultuurimõis	Kostivere seltskonnatantsutund	Juhendaja Marko Kiigajaan. Osalustasu 7.50€ (tasumine kohapeal)
12.03	18.00	Jõelähtme Rahvamaja	Laste mängu ja teatrituba	Ootame 5–10a lapsi. Mängu- ja teatrituba kestab 2 h
14.03	12.00	Kostivere Päevakeskus	Emakeelepäev	Külas Kaberneeme raamatukogu töötaja Laine Mei.
15.03	15.00	Loo Kultuurikeskuse väike saal	Pihlakobara ja Loo noorteka kohtumine No-Pi 3	Pannkoogipidu. Sõnamäng jätkub!
16.03	19.00	Neeme Rahvamaja	Johan Randvere klaveriõhtu	Eesti Kontserdi ja ETVtelekonkursi „Klassikatähed“ finalist Johan Randvere on pianist, kes on osalenud rahvusvahelistel konkurssidel ning andnud kontserte Eestis, Itaalias, Valgevenes, Soomes ja Hollandis. Kontserdikavas kõlab U. Sisaski klaverisükkel „Tähistaevast“. Pilet 5€, õpilased/pensionärid 2€
17.03	11.00	Jõelähtme Rahvamaja	Jõelähtme lasteteatrite festival 20	Juubelifestivalile on oodatud kõik valla lapsed, kes teatrit teevad: lasteaiad, koolid ja teatringid. Tähistame kõik koos väärikat teatripäeva!
18.03	12.00	Kostivere Kultuurimõis	Mõisa lastehommik	Teeme ise näpunõõrvaiba! Tutvume Eesti tekstiilikunstniku, emeriitprofessori Anu Raud käsitöödega ning valmistame koos meie riigile sünnipäevakingituseks ilusa vaiba. Juhendavad TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili üliõpilased Ülle Muzakko ja Kaili Raamat. Oodatud on lapsed koos vanematega. Osalustasu 2€ (sisaldab materjale)
18.03	17.00	Kostivere Kultuurimõis	Kostivere seltskonnatantsutund	Juhendaja Marko Kiigajaan. Osalustasu 7.50€ (tasumine kohapeal)
19.03	14.00	Loo Kultuurikeskuse A-saal	Klaveriduo Merike Poom ja Farištamo Eller	Kavasse valitud palad jutustavad eestlaseks olemise vaevast, rõõmudest ja muidugi armastusest meid ümbritsevate inimeste, looduse ja tähistava vastu. Klaveriduo KeAmo koosseisus olevad Merike Poom ja Farištamo Eller alustasid enda ühist muusikalist rännakut aastal 2008.
21.03	19.00	Loo Kultuurikeskuse A-saal	Lutsu lood	Külas Jõelähtme Rahvamaja kahe trupiga: Jõelähtme LavaGrupp ja Neeme Teater. Teatriõhtu ühiseks nimetajaks on Oskar Luts, kellel täitus 150. sünniaastapäev. Nii "Võidulaenupilet" kui "Viis väikest pakikest" etendati üleriigilisel külateatrite festivalil, kus mõlemad pälvivad eripreemiaid, Neeme Teater sai lisaks kaks publikupreemiat. Etendus on tasuta. Avatud kohvi- ja kooginurk.
22.03	14.00	Loo Kultuurikeskuse väike saal	Pihlakobara teatripidu	Külla tuleb Neeme Teater Merike Kahu juhendamisel. Önnitleme sünnipäevalapsi.
23.03	19.00	Neeme Rahvamaja	Tõnu Kilgase muusikaline teekond läbi aegade	Teatrikuu raames kohtumine näitleja ja laulja Tõnu Kilgase ning muusiku Aare Kembrega. Muusikalisel teekonnal saame osa artisti kirevast eluloost. Pilet 5€, soodus 4€
23.03	19.00	Kostivere Kultuurimõis	Kostivere mõisa filmiklubi	Dokumentaalfilm „Ahto. Unistuste jaht“ (2018) jutustab senirääkimata loo kangest ning kartmatust Eesti eelmise sajandi meresõitjast Ahto Valterist. Kinopilet 3€
25.03	17.00	Kostivere Kultuurimõis	Kostivere seltskonnatantsutund	Juhendaja Marko Kiigajaan. Osalustasu 7.50€ (tasumine kohapeal)
28.03	12.00	Kostivere Päevakeskus	Lauluklubi	Tähistame lihavõttepühi ning laulame koos Kai Sõitjaga.
29.03	14.00	Jõelähtme Rahvamaja	Klubi Seniorid ja Senioriid	

Sammuv suga.

Foto Meeli Lõiv

Näputöökambriga juurte juurde

Aastast 2011, kui saabusid esimesed kangasteljed, on koos käinud ka Mõisa Näputöökamber. Ajapikku on kambrisse juurde saadud veel kahed teljed, millel saab kududa nii kaltsuvaipu, rahvarõiva seelikuid, villaseid õlakatteid kui kirivõid, seinavaipu, salle.

MEELI LÕIV
meeli1981@hotmail.com

Juba mõned aastad koos käsitööd tehes tekkis mõte, et oleks vaja eraldi MTÜd käsitöö koolituste näputöökambrisse toomiseks. Sellega seoses löimegi 2014. aasta alguses Jõelähtme rahvarõivaste seltsi, mis tegeleb peale näputöökambri ka Jõelähtme rahvarõivaste uurimise ja propageerimisega. Tänu seltsi tegevusele oleme saanud tuua meile koolitusi läbi viima oma ala parimaid spetsialiste.

Näputöökambri päris mitme kooskäimise aasta jooksul oleme jõudnud õppida palju erinevaid käsitööalaseid nippe. Oleme nii kudunud, heegeldanud, tikkinud susse ja paeltikandit, viltinud, pununud paelu ja võõsid, kudunud kangastelgedel, teinud klaasist ja hõbedast ehteid, õppinud köitma albumit, teinud kaarte, tegelenud taaskasutuse huvitava maailmaga, värvinud lõnga nii pakivärvide kui loodusvärvidega, kedranud, teinud tootearendust, kangatrükki, nahatõid, tutvunud kudumismasinaga huvitava maailmaga. Oleme teinud ka mõned käsitöölise väljasõidud lähemale ja kaugemale.

Kõigele sellele suurele ja laiale tegevusele tagasi vaadates mõtlesime hoogu maha võtta ning tulla tagasi algusesse – kangastelgede juurde. Sellega seoses kirjutasime kohaliku omaalgatuse programmi 2017. aasta kevadel projekti „Näputöökambri uut ja vana“. Projektiga soetasime kangastelgedele juurde detaile, millega saab kangastelje töö veel

huvitavamaks muuta ning teha erinevaid ja innovaatilisi tooteid. Näiteks saime me Eesti tekstiili esileütaja Kadi Pajupuu välja mõeldud sammuva soa ja tihva moodulid. Nendega on võimalik teha telgedel selliseid asju, mida mitte millegi muuga kunagi teha polnud võimalik. Lisaks ostime ka damastiraami, mis võimaldab väikese vaevaga kangale sisse kududa erinevat mustrit.

Kui nüüd tekib lugedes mõte, et kuidas selliste vähe levinud töövahenditega peaks saama tööle hakata, siis selleks kirjutasime sügisel 2017 jätkuprojekti „Näputöökambri uut ja vana – osa 2: Teeme selgeks!“. Selle projekti raames kutsume külla Kadi Pajupuu, kes oma uudeid töövahendeid kasutama õpetab ja inspiratsiooni jagab, ning Maret Lehise, kes meile damastiraami saladusi hakkab avama.

Aktiivsete käsitöönaistena oleme hetkel läbi viimas ka teist KOP käsitööprojekti „Noored Kostivere Näputöökambri!“! Kostivere Selts MTÜ poolt koostatud projektiga soetasime kasutamiseks käsikudumismasinad, mille tööd ja nippe näitab Kaili Raamat. Temaga tuleb aeg kokku leppida ning siis Kostivere mõisa Näputöökambri kokku saada. Kailile võib kirjutada raamat.kaili@gmail.com või helistada 5205818.

Meie kangastelje koolitused toimuvad kevadel 2018. Täpsed ajad selguvad mõne nädala jooksul. Kuulutame koolitused välja nii Näputöökambri Facebooki lehel, kui jagame ka paberkuulutusi. Olge valvsad ja andke oma huvi kindlasti teada! •

RAHANDUSMINISTEERIUM

KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Jõelähtme Vabadussõja mälestussambast

Vabadussõja mälestussambas avati 23. juunil 1939, kavandi valmistas kujur Anton Starkopf.

TIIA VÄLK
Vandjala külanõu

Samba nurgakivi pandi 4. juunil 1939. Metalltorusse paigaldati samba ehitamise akt, nimekirja tolaegsest riigijuhtidest ja 4. juuni 1939 kuupäeva kandvad ajalehed. Samba maksumus oli 3500 krooni.

Jõelähtme vallarahvas võttis agarasti osa mälestussamba rajamisest. Üheskoos tehti mullatöid, veeti kohale paekivid, samba ümbrus piirati madala paemüüri ja kavandatud puustiku jaoks istutati pärnad. Mälestusmärgi avamistalitusel oli kogunenud kogu Jõelähtme kihelkonna rahvas. Talituse alguseks rivistusid mälestusmärgi ümber kohalikud Kaitseliidu üksused eesotsas Rävalla malevkonna orkestriga, tuletõrje, naiskodukaitse, kodutütred, noorkotkad ja teised kohalikud organisatsioonid olid lippudega. Vabadussõjas langenute nimistu avab Julie Burchvardi nimi, kes naisvabatahtlikuna aitas Vabadussõjas esimesel laiarööpmelisel soomusrongil. Maailmasõjas langenute nimekirjast leiame esikohal alam-polkovnik August Mastbergi nime, kes oli Georgi risti kavaler.

- 1941. aastal võtsid samba maha kommunistid. Kohalik kivilõhkumise asjatundja monteeris samba lahti ja selle osad veeti traktoriga valla hoovi.

- 24. juunil 1942. aastal Saksa okupatsiooni aegu taastati sammas endisel kujul ja avati uuesti kohaliku kirikuõpetaja Elmar Petersoo ettevõtmisel.

- 1948. aasta aprillis-mais lõhuti sammas lõplikult.

Kohalike kommunistlike aktivistide õhutusel laskisid samba õhku nõukogude piirivalvurid. Samba tükiid veeti Laane talu lähedal asunud kivimurdu ning kaeti mulla ja rämpsuga.

- 1989. aastal valmis samba alus, pandi uus nurgakivi ja plats korrastati esialgsel kujul.

Sambaks vajalikud graniitkivid saadi Vandjala küla lähistelt. Uus

Vabadussamba taasavamine 1992.

Foto Jüri Kerner

1939. a valminud sammas, mis lõhuti 1944. Foto Tiia Välk

1939 mälestussamba ehitamine.

sammis valmis ARS Monumentaalis, kiviraideriks A. Düna. Maksumuseks oli 45 000 krooni. Taastatud sammas on originaali koopias. Ligi 6 m kõrgune, punasest graniidist valmistatud ja poleeritud sokliga obelisk on paigutatud kolmeastmelisele alusele. Ülaosas on süvareljeefis Vabadusristi kujutis. Sokli esiküljel on tekst: "1918–1920 aasta Vabadussõja kangelasi mälestab tänulik Jõelähtme kihelkond". Teksti all on kivireljeefis tammeokstega põimitud kujutis. Paremal küljel: "Vabadussõjas" ja selle all 11 langenu nimeid, vasakul küljel: "Maailmasõjas" ja 26 nime, tagumisel küljel veel kord "Maailmasõjas" ja 24 nime.

- 23. juunil 1992 aastal avati valminud Vabadusesambas. Lõhutatud ausamba tükiid paigutati taasavatud ausamba kõrvale.

Avamistalitusel kogunes hulgaliselt Jõelähtme kihelkonna rahvast. Kirik oli palvelistest tulvil. Talituse alguses rivistusid mälestusmärgi juurde Jõelähtme ja Kuusalu malevkonna kaitseliitlased. Lehisid sinimustvalged riigilipud, ERSP ja Memento lipud. Esines Kuusalu puhkpilliorkester ja Jõelähtme-Loo ühendsekagoor. Jõelähtme Muinsuskaitse Seltsi esimees Jaak Hubelmann ütles sissejuhatavad sõnad ja tervitas kogunenuid Jõelähtme-Stockholmi mälestussamba taastamistoim-

konna nimel. Peaminister vabastas koos Võerdla külast pärit 94-aastase Vabadussõja veterani Peeter Rauamiga mälestusmärgi katted ja tänas veterani Vabadussõja lahinguväljaldel tehtu eest. Jõelähtme Muinsuskaitse Seltsi tänu kuulus Jõelähtme vallale ja Rootsis elanud Jõelähtme kihelkonnast pärit soomepoistele Robert Havamile, Ants Ojapõllule ja Evald Otsale, kes toetasid mälestusmärgi taasavamist.

Infoallikad „Uus Eesti“, nr. 169, 26. juuni 1939, „Jõelähtme teejuht rändajale ja koduloo huvilisele“, Eesti Päevaleht = Estniska Dagbladet, 8. juuli 1992 põhjal.

Jõelähtmest pärit Vabaduse Risti kavalerid

Richard Theodor Jaani pg **PALM**

17.09.1883 Kostivere mõisas. Lõpetanud keskkooli ja õiendanud lipniku katsed 1903. Võttis osa Vene-Jaapani ja I ilma-sõjast. Maailmasõjas sai põrutada ja haavata. Vabadussõjas teenis Naissaare komandantuuris, Kindralstaabi Valitsuses Maakuulajate oskonnas. Auastmelt major. Autastatud „Karutapjate ordu“ III j, „Odrodzenie Polski“ IV klass, Prantsuse HÖBE AUMÄRK, „Medaille d'honneur“. Hukatud Tallinna vanglas 1941. a. 1920. a omistatud VR I/3. j.

Konstatin Karli pg **MEEL (Mööl)**

31.07.1896 Nehatu vallas. Lõpetanud keskkooli 4. klassi ja Irkutski lipnikute kooli. 18.11.1918 läks vabatahtlikult Eesti mereväkke. Vabadussõjas teenis miinipüüdja komandörina, vanema miiniohvitserina ja kaldale uhitud miinide lahvitõrjate ja lõhkesalga ülemana. Rahaajal teenis autotankirügemendis. Teenis Merejõudude Staabis. Auaste kaptenmajor. Hukatud Vene-maal 1941 UssolLag vangilaagris. 1920. a omistatud VR I/3. j.

Johannes Anna pg **BATASCHKOV (Metsalu)**

28.08.1895 Rätsepa saunas Vandjala külas Kostivere mõisas. Algharidusega. Osales I ilma-sõjas. Eesti Vabadussõjas teenis 5. Jalaväerügemendis, võttes osa selle kompanii lahingutest, kaprali auastmes. Elas surmanic 1974 Vandjala külas Jussi talus. 1920. a omistatud VR II/3. j.

Johannes Jüri/Georgi pg **TOMINGAS**

16.04.1896 Kostivere mõisas Parasmäe külas. Algharidusega. Vabadussõjast võttis osa Kuperjanovi partisanipataljoni koosseisus reamehena. Tegi kaasa lahinguid Viru ja Pihkva rindel ja sõjakäigu Landesvääri vastu. 1920. a omistatud VR II/3. j.

Jaanus Karl Johanni pg **MAISAAR (MOISAR)**

2.12.1895 Nehatu vallas. Lõpetatud kõrgem algharidus. Osales I ilma-sõjas. Vabadussõjas võttis osa LR soomusrongi nr 2 koosseisus 1. kuulipildujakomandos reltveebli auastmes. Tegi kaasa rongilahingud Viru rindel, Tartu, Valga, Petseri, Pihkva ja Ostrovi all, Landesvääri ja Ber-

monditi vastu ja Pljussa silla juures. Põgenes Eestist, maetud 1971 Inglismaale, oli põllumees. 1920. a omistatud VR II/3. j.

Voldemar Nikoali Kristjani pg **KARING**

4.07.1895 Rummu mõisas. Lõpetanud Aleksandri Gümnaasiumi Tallinnas 1915, Vladimiri Sõjakooli ja Kõrgema sõjakooli 1929. I ilma-sõjas võttis osa 1916 ja 1917 lahingutest Riia ja Dvinski all. Teenis 1917–1918 Eesti Rügemen-dis. Vabadussõja ajal ilmus teenistusse 18.11.1918 ja määrati neli päeva hiljem 5. Jalaväerügementi, mille koosseisus võttis osa paljudest lahingutest Viru ja Lõunarindel. Pärast Vabadussõda lahkus 5. Jalaväerügemendist 1927. a ja teenis pikemat aega K.Ü.Õ lektorina ja 1932–1934 Kaitseliidu Tartu Maleva pealikuna, Valga kaitseringkonna staabiülemana. Auastmelt kolonel. Oli korp. Vironia liige. Hukati 1942 Venemaal Noriski vangilaagris. 1920. a omistatud VR II/3. j.

Aleksander Ilja pg **BATASCHKOV (Ojamaa)**

16.10.1890 Proscheka saunas Vandjala külas Kostivere mõisas. Võttis osa I ilma-sõjast. Võttis osa Vabadussõjast 1. Jalaväerügemendi koosseisus reamehena. 1920. a omistatud VR II/3. j.

Jakob Johannes Priidiku pg **KOPPEL**

20.07.1885 Nehatu vallas Vao külas Koplimesa saunas. Osales Vabadussõjas. On teadmata saatusega VR kavaleride nimekirjas. Auastmelt vanemallohvitser. 1920. a omistatud VR II/3. j.

Martin Jakobi pg **SUURESAAR**

26.10.1894 Rummu mõisas. Osales Vabadussõjas. 1919 veebruaris suri Valgas kõhukelme põletikku. Töötas 1. suurtükiväepolgu kirjutajana. Omas nooremallohvitseri auastet. 1920. a omistatud VR II/3. j.

Artur Jüri pg **SEPP**

13.01.1895 Saha külas, elas Nehatu külas. Osales Vabadussõjas reamehena. 1920. a omistatud VR II/3. j.

Johannes Gustavi pg **KLAMAS**

12.02.1895 Rummu saarel. Osales Vabadussõjas, reamees. Hukkus 10.09.1921 läbi meremiini. 1920. a omistati VR II/3. j.

Kui keegi teab veel Jõelähtme valla last pärit Vabaduse Risti kavaleri, anna palun teada!

TIIA VÄLK
Ändmete kasutamiseks küsi luba tnorbek@gmail.com, 5669 8710

Jõelähtme kihelkonnas sündinud kodanikud, kes langesid Eesti Vabadussõjas 1918–1920, nimesid Jõelähtme Vabadussõja mälestussambal.

Märgitud sünni- ja hukkumisaik.

1. Julie Johannese tütar Burschardt 1896 Nehatu vald – 1919 Pihkva mäerinnal Tserjohha silla juures
2. Rudolf (Ruudi) Hansu poeg Seppam 1882 Parasmäe küla – 1919 Bershe kõrtsi juures
3. Anton Hansu poeg Toomingas 1899 Maardu mõis – 1919 Pihkva juures
4. Hans Hansu poeg Puusepp 1884 Parasmäe küla – 1919 Gorka mõisa juures
5. Hans Karl Vilhemi poeg Reisberg 1888 Sambomägi – 1919
6. Jaan Antoni poeg Tohver

- 1896 Rummu mõis – 1919 Naukscheni mõisa juures
7. Eduard Anna poeg Palsam 1903 Rummu mõis – 1919 Karamõševõ külas Venemaal
8. Rudolf Johannes Jaani poeg Pellis 1894 Rummu mõis – 1920 suri kopsupõletikku
9. Kaarel Karli poeg Laigar 1896 Rummu mõis – 1920 Narva lahingus
10. Johannes Klamas 1895 Klaukse, Rummu saar – 1921 (26) meremiini läbi surma saanud
11. Johannes Pajupuu 1888 Ülgase mõis – 1919 Fitikina Küla juures

- Kas sa teadsid, et on veel lisaks 11 langenu meest Jõelähtme kihelkonnast, kelle nimi väärub kajastamist Jõelähtmes oleva Eesti Vabadussõjas langenute ausambal.
1. Andrei Jakobi poeg Filippov 1893 Vandjala küla – 1919
  2. August Toomase poeg Eiskop 1898 Maardu vald – 1919
  3. Johan Leopold Peetri poeg Hallik Jõelähtme küla – 1920
  4. Ottomar Priidiku poeg Kruuse 1896 Nehatu vald – 1919
  5. Erich Rudolf-Reinholdi poeg Prommik 1895 Nehatu vald – 1919
  6. Aleksander Juri poeg Vain

- Nehatu vald – 1919
7. Johannes Tõnu poeg Rummelgas 1887 Rummu mõis – 1919
8. Kustav Jüri poeg Laigar 1899 Ihasalu küla – 1919
9. Martin Jaagupi poeg Suuresaar 1894 Rummu mõisas – 1919
10. Johannes Jüri poeg Katk 1894 Nehatu vald – 1918
11. Eduard Jaani poeg Roosimägi 1897 Jõelähtme külas – 1920 Koostanud Tiia Välk, 2013. a uurimustöö, MTÜ Rebala Kultuuriruum

Jõelähtme Sporditegu 2017 laureaat – Kostivere VII sildade jooks, korraldaja MTÜ Kostivere Spordiselts, esindajaks Tanel Rahuküla.

Jõelähtme Kultuuritegu 2017 laureaat – kontsert „Lapsel on keisri õigus“, stsenaariumi autor ja lavastaja Jõelähtme Rahvamaja kultuurijuht Merike Kahu.

Jõelähtme Haridustegu 2017 laureaat – Merkuuri „Mobiilsed töötoad“, eestvedajateks Merkuur OÜ projektijuht Lauri Soosaar ja noortevaldkonna eestvedaja Liis Proos.

Jõelähtme Aasta Tegu 2017 laureaat – Jõelähtme Püha Neitsi Maarja kiriku torni renoveerimine, eestvedajaks EELK Jõelähtme Püha Neitsi Maarja koguduse kirikuõpetaja Margus Kirja.

Jõelähtme Algatus 2017 laureaat – Loo lastelinnaku projekt, algatajaks ja eestvedajaks MTÜ Jõelähtme Tehnikaspordiklubi juhatusel liige Väino Haab. Fotod: Signe Valdmann

Jõelähtme vallavalitsus ja vallavolikogu 2017. aasta silmapaistvamaid saavutusi

Jõelähtme Algatus 2017 laureaat – Loo lastelinnaku projekt, algatajaks ja eestvedajaks MTÜ Jõelähtme Tehnikaspordiklubi juhatusel liige Väino Haab.

Nominendid

- Loo noortekeskuse ja Pihlakobara ühisürituste sari „No-Pi“, eestvedajad Loo noortekeskuse noorsootöötaja Mariin Virolainen ja Loo kultuurikeskuse kultuuritöö korraldaja Kai Mürsepp.
- Merkuuri „Mobiilsed töötoad“, eestvedajad Merkuur OÜ projektijuht Lauri Soosaar ja noortevaldkonna eestvedaja Liis Proos.
- Ekstreemspordijooks Passion-Run, korraldajad MTÜ Seiklushimu liikmed Alex Sander Sepp, Martin Palmik ja Jörgen Martin.
- Loo Lastelinnaku projekt, eestvedaja MTÜ Jõelähtme Tehnikaspordiklubi juhatusel liige Väino Haab.
- Huvihariduse infomess noortele, eestvedaja Jõelähtme valla noorsootöö- ja spordispetsialist Liisi Vesselov.

Jõelähtme Haridustegu 2017 laureaat – Merkuuri „Mobiilsed töötoad“, eestvedajateks Merkuur OÜ projektijuht Lauri Soosaar ja noortevaldkonna eestvedaja Liis Proos.

Nominendid

- Etendus „300 aastat hariduselu Jõelähtme vallas“, eestvedaja Kostivere kooli huvijuht Ranele Raudsoo, lavastaja Jõelähtme valla keskraamatukogu direktor Kersti Laanejõe.
- Loo keskkool – Tartu ülikooli eetikakeskuse konkursil saadud „Hea kooli edendaja“ tunnustus, eestvedaja Loo keskkooli juhtkond.
- Neeme lasteaia tunnustus „Hea lasteaia teerajaja“, eestvedaja Pille Trumm.

- Loo keskkooli 30. aasta juubeliürituste sari.
- Neeme kooli projekt „Õppeaineid lõimiv mobiilne õuesõpe põhikoolis“, eestvedaja Neeme kooli õpetaja Ulla Moks.
- Kostivere lasteaia projekt „Kostivere lasteaia areng pidades silmas uuenenud õpikäsitlust ja õuesõpet digiajastul“, eestvedajad Kostivere lasteaia direktor Kaili Raamat ja õppealajuhataja Jana Aasla.
- Merkuuri „Mobiilsed töötoad“, eestvedajad Merkuur OÜ projektijuht Lauri Soosaar ja noortevaldkonna eestvedaja Liis Proos.

Jõelähtme Sporditegu 2017 laureaat – Kostivere VII sildade jooks, korraldaja MTÜ Kostivere Spordiselts, esindajaks Tanel Rahuküla.

Nominendid

- Ekstreemspordijooks Passion-Run, korraldajad MTÜ Seiklushimu liikmed Alex Sander Sepp, Martin Palmik ja Jörgen Martin.
- Kostivere VII sildade jooks, korraldaja MTÜ Kostivere Spordiselts, esindaja Tanel Rahuküla.
- Saha ja Koogi kergliiklusteede avamine 2017. aastal.

Jõelähtme Kultuuritegu 2017 laureaat – kontsert „Lapsel on keisri õigus“, stsenaariumi autor ja lavastaja Jõelähtme Rahvamaja kultuurijuht Merike Kahu, esinejad Jõelähtme valla lapsed ja noored, saali kujunduse autorid Jõelähtme muusikaja kunstikooli õpetaja Piret Pintman-Hellaste, Kostivere Kultuurimõisa perenaine Kersti Vaht ja Kostivere Kultuurimõisa kultuuritöö korraldaja Mehis Viskar.

Nominendid

- Jõelähtme Jõulumaa, korraldaja Jõelähtme rahvamaja kultuurijuht Merike Kahu.
- Kostivere mõisapäev „Isamaa-

line piknik“, korraldajad Kostivere Kultuurimõis, VEDA, Jõelähtme valla kultuurikeskus, MTÜ Kostivere Selts.

- Kontsert „Lapsel on keisri õigus“, stsenaariumi autor ja lavastaja Jõelähtme rahvamaja kultuurijuht Merike Kahu, esinejad Jõelähtme valla lapsed ja noored, saali kujunduse autorid Jõelähtme muusikaja kunstikooli õpetaja Piret Pintman-Hellaste, Kostivere Kultuurimõisa perenaine Kersti Vaht ja Kostivere Kultuurimõisa kultuuritöö korraldaja Mehis Viskar.
- Neeme kalurite päev ja Lendkala festival, projekti eestvedajad Neeme Rannavälge Selts, esindaja Sirje Põllu ja Põhja-Harju Koostöökogu, esindaja Margit Pärtel.
- Etiketikoolituste sari lastele ja noortele Kostivere Kultuurimõisas, eestvedaja Kersti Vaht.
- Noorte mängujuhtide koolituslaager, eestvedaja Kadri Lepik.
- Loo keskkooli esinemine 2017. aasta XII noorte laulu- ja tantsumängu, eestvedajad Loo keskkooli lauluõpetajad Aive Skuin, Leili Värte ning tantsuõpetajad Killu Tiigimäe ja Mirjam Sirkas.
- Luuleraamatu „Hea sõbra luuletused“ väljaandmine; autor Heli Viht, illustatsioonide autorid lapsed ja noored Kostivere ja Neeme koolist, Loo lasteaiaast Pääsupesa ja Neeme Mudilast, Iru ja Jägala külast ning Loo alevikust.

Jõelähtme Noortetegu 2017 laureaat – ekstreemspordijooks PassionRun, korraldajaks MTÜ Seiklushimu liikmed Alex Sander Sepp, Martin Palmik ja Jörgen Martin.

Nominendid

- Ekstreemspordijooks Passion-Run, korraldajad MTÜ Seiklushimu liikmed Alex Sander Sepp, Martin Palmik ja Jörgen Martin.
- Huvitegevuse infomess, eestve-

daja Jõelähtme valla noorsootöö- ja spordispetsialist Liisi Vesselov.

- Jõelähtme valla noortevolikogu „Osaluskohvik“, eestvedaja Jõelähtme valla noortevolikogu esimees Roland Rikolas.
- Jõelähtme valla noortevolikogu „Nopi Üles“ välipinksilaua projekt, eestvedaja Jõelähtme valla noortevolikogu aseesimees Anete Liis Adul ja esimees Roland Rikolas.
- „Õpilasesinduse ball“ Loo koolis, korraldaja Loo kooli õpilasesindus.
- Jõelähtme valla noorte talgud, eestvedaja haridus-, kultuuri- ja sotsiaalosalakonna juhataja Carmen Viherpuu.

Jõelähtme Aasta Tegu 2017 laureaat – Jõelähtme Püha Neitsi Maarja kiriku torni renoveerimine, eestvedajaks EELK Jõelähtme Püha Neitsi Maarja koguduse kirikuõpetaja Margus Kirja.

Nominendid

- Loo keskväljaku uue planeeringu ning liikluskorralduse elluviimine.
- Jõelähtme Püha Neitsi Maarja kiriku torni renoveerimine, eestvedaja EELK Jõelähtme Püha Neitsi Maarja koguduse kirikuõpetaja Margus Kirja.
- Kaberneeme pitsikuuri rajamine, eestvedaja Päästeliidu nõukogu esimees ja vabatahtlik päästja Rait Killandi.
- Neeme Poe avamine, eestvedaja ettevõtja Tõnu Vaher.
- Loo poe avamine, eestvedaja ettevõtja Oleg Gross.

Tunnustus maakondlike, üleriigiliste ja ülevallaliste saavutuste eest

- Stella Olek saavutas maakondlikul matemaatikaolümpiaadil 1. koha ja 5. klasside vene keele konkursil „Lõbus tähestik“ 3. koha. Juhendajad Riin Järvala ja Viktoriia Syvak.
- Ronja Niine Lõhmuste saavu-

tas maakondlikul õpioskuste olümpiaadil 2. koha. Juhendaja Rita Selgis.

- Iti Mari Pilleesson saavutas maakondlikul vene keele olümpiaadil 1. koha, juhendaja Viktoriia Syvak. Õpioskuste olümpiaadil 2. koha, juhendaja Rita Selgis ja sudoku võistlusel 3. koha, juhendaja Riin Järvala.
- Karmo Viherpuu saavutas maakondlikul inimeseõpetuse olümpiaadil 2. koha. Juhendaja Kersti Lepik.
- Ireen Randoja saavutas maakondlikul vene keele olümpiaadil 2. koha, juhendajaks Viktoriia Syvak.
- Triini Olman saavutas vabariiklikul saksa keele tõlkevõistlus 1. koha, juhendaja Piret Kelgo ja maakondlikul emakeeleolümpiaadil ning omaloomingukonkursil samuti 1. koha, juhendaja Ebe Talpsepp.
- Armin Uutar saavutas maakondlikul mälumänguturniiril „Mõttemeister“ 1. koha. Juhendaja Indrek Birkan.
- Eliis Simagin saavutas maakondlikul 5. klasside vene keele konkursil „Lõbus tähestik“ 3. koha. Juhendaja Viktoriia Syvak.
- Hanna Kenk ja Merili Samuli saavutasid maakondlikul õpioskuste olümpiaadil 2. koha. Juhendaja Rita Selgis.
- Sandra Põllu saavutas maakondlikul koolide omaloomingukonkursil 2. koha. Juhendaja Külli Loopmann.
- Axel Mart Sepp saavutas maakondlikul matemaatika olümpiaadil 1. koha. Juhendaja Riin Järvala.
- Hardy Kaska saavutas maakondlikul inglise keele digiviktoriinil orienteerumisega „Valimised USA“ 1. koha. Juhendaja Margot Müllerson.
- Carl Niidas saavutas maakondlikul inglise keele digiviktoriinil orienteerumisega „Valimised USA“ 1. koha, juhendaja Margot Müllerson ning maakond-

likul keemia-füüsika viktoriinil „Valk ja pauk“ 3. koha. Juhendaja Aina Ong.

- Marcus Villems saavutas maakondlikul keemia-füüsika viktoriinil „Valk ja pauk“ 3. koha. Juhendaja Aina Ong.
- Kuldar Saaremäe saavutas maakondlikul omaloomingukonkursil 10.–12. kl arvestuses 3. koha. Juhendaja Indrek Birkan.
- Lauri Raie saavutas maakondlikul mälumänguturniiril „Mõttemeister“ 1. koha. Juhendas Indrek Birkan.
- Georg Margus saavutas maakondlikul matemaatikaolümpiaadil 2. koha. Juhendaja Alar-Reinhold Veelmaa.
- Ingrid Prii saavutas vabariiklikul disainikonkursil „Noored disainivad“ NODI 2. koha ja Jette Mari Jürjo pälvis žürii eripreemia. Noori disainereid juhendas Helle Tõnisson.
- Romi Viskari uurimistöo „Lendorava olukord Eestis ja õpilaste teadlikkus lendoravast“ valiti Eesti õpilaste teadusajakirja „Akadeemia“ uurimistööde konkursil parimate hulka ning avaldati ka ajakirja 2018. aasta esimeses numbris. Uurimistöö juhendajaks oli Rita Selgis.

Tunnustus muusikaliste ja kunstiliste saavutuste eest

- Sandra Klettenberg ja Katriin Krünberg saavutasid Jõelähtme valla solistide konkursil 1. koha. Juhendaja Aive Skuin.
- Reelika Sommer saavutas Harjumaa solistide konkursil 2. koha. Juhendaja Aive Skuin.
- Airen Ernits saavutas maakondlikul laste lauluvõitlusel „Harjumaa laululaps“ 1. koha ning tunnustus eduka osalemise eest saates „Väikesed hiiglased“. Juhendaja Ranele Raudsoo.
- Raimond Veiper 2017. aasta ETV Laulukarusselli finalist, kes võitis saates osalenud 96

u tunnustasid si ja tegijaid

lapse hulgast rahvahääletuse ja pääses edasi finaalkontsertile. Juhendaja **Sirje Põllu**.

- **Polina Mihhailova** saavutas Loo-Eesti regiooni viiulikongkursil ning plokkflöödikongkursil 3. koha. Viiulikongkursiks aitas valmistuda **Valentina Väli** ja plokkflöödi konkursil oli juhendajaks **Margarita Voskanyan**.
- **Anne-Mai Volmerson** saavutas Loo-Eesti regiooni plokkflöödikongkursil 3. koha. Juhendaja **Herle Pius**.
- **Kreete Liina Kreen** saavutas Loo-Eesti regiooni klaverikongkursil 3. koha. Juhendaja **Svetlana Siltšenko**.
- **Moonika Voitka** saavutas Loo-Eesti regiooni kandlekongkursil 3. koha. Juhendaja **Ann Kase**.
- **Emma Victoria Talvik** saavutas Loo-Eesti regiooni akordionikongkursil 3. koha. Juhendaja **Eve Vendt**.
- **Eliise Marie Kuusk** saavutas Loo-Eesti regiooni kitarrikongkursil 3. koha. Juhendaja **Svjatoslav Bortsov**.
- **Ellis Luur** saavutas Eesti Meemuuseumi poolt korraldatud joonistusvõistlusel 1. koha. Juhendaja **Piret Pintman-Helaste**.
- **Erik-Kristjan Ennok** saavutas Põhja-Eesti Regionaalhaigla korraldatud „Veredoonori“ joonistusvõistlusel 3. koha. Juhendaja **Lilyan Tops**.
- **Mirtel Kiisa** saavutas Tartu Kunstikooli konkursil „Eesti Vabariigi jaoks oluline inimene ja tema tegevus“, 10–15-aastas- te vanusegrupis 3. koha. Mirtel joonistas Eesti Vabariigi esimest presidenti Konstantin Pätsi. Juhendaja **Lilyan Tops**.

Tunnustus sportlike saavutuste eest

- **Emma Treiberg** saavutas maakondlikul noorte sisekergejõustiku A-kl 60 m jooksus ja koo-

lived vahelistel sisekergejõustiku MV 60 m jooksul 3. koha ning koolidevahelisel võrkpalli MVI 2. koha. Juhendaja **Mari Piir**.

- **Emilia Uustalu** saavutas maakondlikul koolidevahelisel võrkpalli MVI 2. koha. Juhendaja **Mari Piir**.
- **Gerda Klandorf** saavutas maakondlikul koolidevahelisel võrkpalli MVI 2. koha ning koolidevahelise sisekergejõustiku MV1 600 m jooksus 3. koha. Juhendaja **Mari Piir**.
- **Mart Lehtma** saavutas maakondlikul „TV10 Olümpiastart“ võistlussarjas kõrgushüppes 2. koha.
- **Nora Engström** saavutas maakondlikul koolidevahelisel MV murdmaateatejooksudes 5x500 m 3. koha. Juhendaja **Mari Piir**.
- **Axel Mart Sepp** saavutas vabariiklikel jalgpalli võistlustel U16 vanuseklassis 1. koha.
- **Hardy Kaska** saavutas maakondlikul koolidevahelisel MV sisekergejõustikus 1000 m jooksus 3. koha.
- **Carolin Raud** saavutas Ultimate Frisbee Eesti sisemeistri võistlustel Lgxn White võistkonna koosseisus 1. koha.
- Tunnustus Kostivere kooli kehalise kasvatusõpetajale **Katrin Hunt-Ilakile** Jõelähtme valla koolidevahelise traditsioonilise sõudepinningu võistluse korraldamise eest.

Tunnustus teatrikunstijatele

- Kostivere Laste Teatri näitleja **Miia Maria Süve** valiti Harjuma kooliteatrite festivalil parimaks naisnäitlejaks etenduses „Sabata krokodill“. Juhendaja **Kersti Laanejõe**.
- **Kostivere Laste Teater** valiti Harjuma kooliteatrite festivali laureaadiks ning pälvis ka lavastuse eripreemia etenduse „Sabata krokodill“ eest, lavastajaks **Kersti Laanejõe**.

- **Jõelähtme Lavagrupp** pälvis O. Luts etendusega „Võidulaenupilet“ üleriigilistel külateatrite festivali eripreemia ja Harjuma harrastusteatrite festivalil samuti eripreemia – Eesti algupärandi särtsaka sähvatuse eest. Lavastaja **Merike Kahu**.
- **Neeme Teater** pälvis O. Luts etendusega „5 väikest pakikest“ üleriigilise külateatrite festivali eripreemia ja kaks publiku preemiat Harjuma harrastusteatrite festivalil (must-valge üllatus sinise rõhuasetusega), etenduses „Keisri rebasejaht“, lavastaja **Merike Kahu**.
- **MTÜ Kodu- ja Kooli Koostöökoda**, kelle eestvedamisel on korraldatud Neeme filmilaagrit juba 10 aastat. Samuti on korraldatud laste teatrilagreid järjest kaheksal suvel. Laagrite läbiviimisel on abiks olnud mitmeid inimesi, kuid on põhimeeskond, tänu kellele on need laagrid teoks saanud: **Kärt Toompuu, Jane Lauter, Kadri Lepik, Maria-Marika Kurvet ja Merike Kahu**.

Tunnustus tubli kogukondliku tegevuse eest

- **Anastasija Sergejeva**, kes on silma paistnud Kostivere koolis ühiskondliku tegevusega nii väiksemate laste eest hoolitsemiga kui ka kooliüritustel vabatahtliku fotograafina.
- **Jarmo Idavain, Toomas Laanejõe, Marko Raudlam, Jaanus Belõi, Tanel Rahuküla, Helvis Sirotkin, Tarmo Pahkma, Aare Ojala ja Tommi Laanejõe**, tunnustus Kostivere kogukonna meestele vabatahtliku tegevuse eest 2017. aasta Kostivere mõisapäeva „Isamaaline piknik“ rekvisiitide ehitamise eest.

Valla eritänu

- **Tiia Väik**, Harjuma 2017. aasta Sädeinimese kandidaat, Vandjala külanem ja vallavolikogu liige.
- **Erika Põlendik**, Jõelähtme valla kauaaegne rahvatantsujuht. Tunnustus tulemusliku rahvakultuuri edendamise eest Harjumaal ja „Harjuma Kultuuripärl 2017“ tiitli eest.
- **Maie Ramjalg**, Jõelähtme rahvamaja kauaaegne juhataja ja Jõelähtme Lavagrupi lavastaja. Tunnustus Jõelähtme valla kul-

tuurielu ja harrastusteatri valdkonna edendamise eest ning õnnitleme 70. sünnipäeva puhul.

- **Evi Sabolotni**, eakate klubi „Pihlakobar“ aktiivne ja tegus liige. Tunnustus tehtud töö eest Loo senioride klubis ning õnnitleme 75. sünnipäeva puhul.
- **Tiina Kaasik**, 2017. aastal Harjuma klassiõpetaja tiitli pälvinud Kostivere kooli õpetaja, kes asus Kostivere põhikooli tööle 1986. aastal algklassiõpetajana, ning õpetajatöö kõrval täitis ka õppealajuhataja kohustusi. Tiina Kaasik on Kostivere aleviku mitme põlvkonna õpetaja ning käesoleval õppeaastal on taas 1. klassi õpetaja 21 õpilasele.
- **Tõnu Vaher**, kes renoveeris kogukonnale väga olulise hoone, kus taastati Neeme Pood oma endises asukohas. Tunnustus Neeme piirkonna edendamise, aktiivselt külaelus osalemise ning ürituste korraldamise eest.
- **Oleg Gross**, tunnustus Jõelähtme vallas ettevõtluse edendamise ning Lool Grossi poe avamise eest.
- **Tõnu Kark**, tunnustus paljude aastate jooksul loodud ehedate ja mahlakate Eesti mehe rollide eest filmilinal ning 2017. aastal pälvitud Pimedate Ööde Filmifestivali elutöö preemia eest. Samuti õnnitleme 70. sünnipäeva puhul.
- **Rait Killandi**, Päästeliidu nõukogu ja MTÜ Kaberneeme Klubi juhatuses esimees ning vabatahtlik merepäästja. Tunnustus Harju maakonna teenemärgi pälvimise eest päästeala vabatahtliku tegevuse ja Eesti kodanikuühiskonna edendamise ning Kaberneeme pritsukuuri rajamise eest.
- **Arno Kannike**, vallavolikogu aseesimees. Tunnustus teente eest Jõelähtme vallas ja Väike Holmeri nominatsiooni eest.
- **Meelis Väik** ja MTÜ **Jõelähtme matka- ja rattaklubi**, tunnustus pikaajase sporditegevuse propageerimise ja spordiürituste korraldamise eest Jõelähtme vallas.
- **Ansambel Briis** ja nende juhendaja **Aleksander Kaidja**, Jõelähtme valla pikaajalisem kollektiiv ja õnnitleme 50. tegevusaasta puhul. •

EV 100 pidulik kontsert-aktus Loo koolis, hetk kontsertetendusest „Lapikirja ja lastekirja“

Austusavaldus langenutele Jõelähtme Vabadussamba juures

EV 100 tähistamine Neeme rahvamajas

EV 100 Kostivere Kultuurimõisas

Noortele rohkem huvitegevust

Riigipoolne täiendav toetus huvihariduse ja –tegevuse kättesaadavuse parandamiseks 7–19 aastastele noortele mitmekesisemate osalusvõimaluste pakkumiseks on Jõelähtme valda juurde toonud mitmeid uusi tegevusi.

LIISI VESSELOV
noorsootöö- ja spordispetsialist

Lisatoetust kasutades lähtutakse noorte huvidest ja vajadustest tagades huvihariduse ja –tegevuse kättesaadavuse vähemalt kultuuri, spordi ning loodus-täppisteaduste ja tehnoloogia valdkondades.

2017. aastal oli toetuse suurusks 32 714 eurot. Toetusega avati Jõelähtme Muusika- ja Kunstikooli Loo filiaalis popjazz laulu eriala õppekava. Looluhuvilisi õpetab Evelin Samuel-Randvere. Neeme noored said sportimisvahenditeks 15 tõukeratast ja orienteerumise süsteemi innovaatilisemalt orienteerumise läbiviimiseks. Lisaks avati Neeme Rahvamajas karate treeningud, kus kahes erinevas vanusegrupis noori õpetavad MTÜ Karatekool Lembitu treenerid. Vahenditest soetatid karate treeningute läbiviimiseks vajalik poksikott.

Neemes alustas tegevust ka kõigile huvilistele filmi- ja meediaring, mille eesmärk on käivitada tulevikus Jõelähtme kohalik televisioon. Kostivere Koolis alustasid uued robotikahuviringid ja loodusteadusring Kostivere LoTe. Loodusteadusringis tegelevad noored näiteks taimekeemilise koostise uurimisega, DNA eraldamisega ja palju muu põnevaga. Kostivere Kooli looduringi ja robotikahuviringide läbiviimiseks soetati ka vajalikud vahendid.

Lisaks pakutakse huvitegevusi ka ülevallaliselt. MTÜ Siiliokas käivitas matka- ja loodusringi 7–12aastastele noortele ning „Looduses hakkama saamise ehk üleelamise algõppe“ huviringi 12–16aastastele noortele. Samuti käivitus mobiilne noorsootöö, mille raames käivad

noorsootöötajad vähemalt kord kuus valla koolides või külates, et pakkuda noortele arendavaid tegevusi kohapeal. Lisaks sai alguse ülevallaline noorte huvitegevuse infomess, mis annab võimaluse kohtuda uute ja juba toimivate huvitegevuse pakujatega ühes kohas korraga ja valida endale sobiv huviring või avastada enda jaoks mõni uus huvi või hobi.

2018. aastaks on toetuse summa 85 947 eurot. Toetusega jätkatakse alustatud uute huviringide läbiviimist ning lisaks käivitatakse ka uusi tegevusi. Näiteks hakkasid käesoleval aastal ringi vurama Merkuur OÜ „Mobiilsed töötoad“, mis pakuvad tehnoloogiahuviilistele noortele Neemes, Kostiveres ja Lool kohapeal erinevaid töötubasid. Veebruaris alustas ka Jõelähtme teadusring, mis pakub noortele võimaluse ise läbi viia erinevaid katseid ja avastada teaduse võlusid. Sügisest alustab JJ-Street Tantsukool Loo Koolis uue tantsustiiliga, mõeldes just noormeestele.

Huvitegevuse kättesaadavuse suurendamiseks alustas lisarahastuse toel 1. veebruarist seliini J16, mis annab lisavõimaluse õhtusel ajal saada huviringi või sealt hiljem koju just nende noortele, kellel selleks muidu võimalus puudus.

Lisarahastuse toel tekib Jõelähtme valla noortele juurde vähemalt 17 uut võimalust mitmekesisemaks ja paremini kättesaadavamaks huvitegevuseks. Kõik riigipoolse täiendava toetusega käivitatud huviringid on noortele tasuta ja ootavad alati juurde uusi huvilisi. Jõelähtme valla huvihariduse ja huvitegevuse info on koondatud noorte infoportaali noored.joelahtme.ee, kust leiab täpsema info ringide toimimise ja kontaktide kohta. •

Pisike pagaritöökoda Loo aleviku südames

Juba kaks aastat toimetab Loo südames (Ventuse kohvikust kohe ümber nurga) väike, aga väga usin pagaritöökoda Triflee OÜ.

SIGNE VALDMANN
Jõelähtme vallalehe toimetaja

Selle nime tahta peitub toimekas pereäri, kus ema Inge Põldsalu küpsetab ja poeg Siim Põldsalu tegeleb müügi- ja logoga. Kui varasemal tegeldi vaid tellimustöödega ja käidi müümas laatadel, siis napilt kuu aega tagasi avati sealsamas pagaritöökoda ka müügi- ja logoga, kus võimalus koogitüki kõrvale ka kohvi nautida ning valmis hõrgutisi kaasa osta.

Inge Põldsalu pillkupüüdvaid torte nähes ei oskaks kuidagi arvata, et suurema osa oma elust on naine töötanud hoopis raamatupidajana, kuigi kooke ja kringleid on ta tuttavatele ja sõpradele küpsetanud niikaua, kui poeg Siim mäletab. Ühel hetkel aga tundis, et vajab kannapööret ning otsustas raamatupidamise pagarikonditri ameti vastu vahetada. Päris üleöö see otsus siiski ei sündinud ja mõnda aega proovis ta korraga mõlemal alal tegus olla. Peagi aga mõistis, et mõlemat asja võrdset hästi teha pole võimalik ja kaaluksel vajas küpsetamise poole. Ta on läbinud Tallinna teeninduskoolis pagarikonditri neljakuulise kursuse, ning osalenud lugematul koolitustel Eesti tippkonditrite käe all, kellelt saadud õpetussõnu ja näpunäiteid peab ta hindamatuks teadmiseks.

Hakkaja naine osales töötukassa kaudu ettevõtluskoolitusel ning sai sealteel toetust ettevõtluse alustamiseks. „Algus oli väga raske, ruumid vajasisid põhjalikku remonti ja täielikku sisustamist, paberimajandus ja kõik vajalikud load sinna juurde,“ meenu-

Inge ja Siim Põldsalu. Fotod: erakogud

tab Inge Põldsalu, aga tehtud tööd ja nähtud vaeva ei kahetse.

Vaba vaid pühapäev

Kõige populaarsem toode on neil muidugi käsitööleib, seda läheb nädalas kaubaks 200–300 tükki, suvekuudel aga rohkemgi. Leivaküpsetamise päevadeks on välja kujunenud esmaspäev, kolmapäev ja reede ning ainus täiesti küpsetamisvaba päev, mida Inge Põldsalu endale lubab, on pühapäev. Loomulikult on hea minnek ka kringlitel ja tortidel, neid saab tellida nii magusa kui ka soolaseks. Vastlakukleid küpsetas Inge aga selle aasta vastlapäeval ligi

Poeg Siim Põldsalu õpib praegu aga hoopis IT-spetsialistik, kuigi leiva ja kringlite küpsetamisega saab ka tema hästi hakkama. Siimul on juba pikk kogemus laatadel käimisega ja varasemalt olidki laadamüügid nende peamine tululikas.

„Läheme sinna, kuhu on müüma kutsutud või on keegi soovitanud, et see või teine laat on hea,“ räägib ta. Nõnda pole ka imestada, et möödunud aasta detsembris just enne jõule puhus ta elu sisse Loo taluturule, mis nüüd igal neljapäeval Grossi poe esisel platsil aset leiab: „Mõte taluturust on tegelikult juba pikka aega kuklas ticsunud, sest oleme sama seltskonnaga kogu aeg koos müümas käinud, ning kuna Lool midagi sellist veel polnud ja neljapäev oli meil kõigil vaba päev, siis nii saigi mõte teoks tehtud.“

Kontakt, tooted ja tellimine www.triflee.ee

Ükski pidu ei toimu ilma tordita!

Eesti 100. sünnipäevaks avasid 100 Eesti tordimeistrit oma retseptisahtlid ning jagavad kaasmalastele retseptide, kookide, dessertide ja muude maiuste valmistamiseks ja kaunistamiseks. Raamatu valmimisele eelnes pikk konkurss, mille raames selgitati välja need 100 tordimeistrit, kelle retseptid kaante vahele saavad. Inge Põldsalu on üks neist sajast, kelle retsept „Šokolaadivahu-toorjuustutort pähklisee põhjal“ raamatusse valiti.

Lisaks retseptiraamatule kaasneb projektiga ka suursugune heategevusaktiivsus – Eesti Vabariigi sünnipäevakuul kingivad tordimeistrid enam kui 100 maiuspala heategevusena abivajajatele, tunnustamist väärt isikutele ja -ettevõtetele. Konkursi jaoks küpsetatud näidistordi annetas Inge Põldsalu Kuusalu Eakate Kodu, 24. veebruaril küpsetatud tordi kinkis Inge aga Neeme küla vabariigi aastapäeva tähistamise ühisüritusele. •

Inge Põldsalu tort Raamatu väljaantud raamatus „Eesti 100 torti“.

300 ja tunnistab, et tuli puudugi – ühe päeva jooksul rohkem lihtsalt ei jõudnud ja eelmisel päeval valmis küpsetatud kukkel pole ikka sama, mis värskest ahjust tulnud.

Loo taluturg ootab külastama

Kui ma ühel neljapäeva õhtul napilt enne kella seitset Loole taluturule jõuan, on ilm talviselt vingene ja minu varbad hakkavad juba kümne minutiga külmetama. Taluturg on aga hoos juba alates kella neljast ning külm ei paista ühelegi müüjale kuidagi ebamugavust tekitavat.

SIGNE VALDMANN
Jõelähtme vallalehe toimetaja

Uurin, mida head siis ka taluturul pakutakse – Triflee pakub seemneleiba, rukki-leiba, puuviljaleiba ning erinevaid küpsiseid ja maiustusi. Kanavere külas asuv Talve talu pakub kanamune, Ants Kristjan Siimümäe suitsutatud kalatooteid, Antsu talu letist saab suitsutatud lihakraami ja mõistagi kuuluvad ühe taluturu juurde ka kodumaised mahejuurikad: kartulid, porgandid, peedid ja veel muudki.

Jutu käigus selgub seegi, et tegu pole sugugi juhusliku müüjate kooslusega, kõik mehed on pärit Kose vallast ja ollakse juba harjunud koos müümas käima. Tunnen huvi, et miks on turupäev just neljapäev, põhjus on lihtne – teistel päevadel käivad hakkajad mehed teistes kohtades müümas: Kiilis, Peetris, Jüris,

Iga neljapäeva õhtune taluturg Loo aleviku südames on täies hoos. Fotod: Signe Valdmann

Kosel, Kehras, ehk iga koha jaoks oma päev.

Kliendid juba teavad oodata ja välja on kujunenud omad lemmikud. Samal ajal kui ma müüjatega vestlen, astub ikka kogu aeg inime-

si juurde ning kaubaks läheb igalt ühelt midagi. Kuigi taluturg alustas Lool alles mõned kuud tagasi, on juba tekkinud ka püsikliendid, kel konk-

reetsed soovivad ja igal neljapäeval platsis.

Viskan nalja, et no kuidas selle turul käimisega siis ikka on – ära elab, aga rikkaks ei

saab? Antsu talu peremees Ahti Siimümäe aga vastab muheledes, et tema ei kurda küll millegi üle, eks kõik on suhteline, mida keegi rikkuseks peab ja palju kellelegi vajalik on, et end rikkana tunda •

Jälginis põhjalikult nädal aega meie viieliikmelise pere jäätmete tekkimist ja sorteerimist. Milliseid jäätmeid tekkis enim, mis küsimused tekkisid jäätmete sorteerimisel ja mida see väike eksperiment mulle andis?

SIGNÉ VALDMANN

Mie pere on jäätmeid sorteerinud juba aastaid. Alguses tundus keeruline, segane ja tüütu – erinevaid ämbreid pidi palju olema, ruumi aga oli vähe, samuti tundus pakendite pesemine kohutavalt tüütu ja mõttetu tegevus, lisaks ei olnud alati kindel, kuhu mingi asi minema peaks. Ajaga tuli selgust ja harjumist juurde, praegu käib see juba üsna automaatselt ning lapsedki on sorteerimise olemuse ja vajadusega hästi kursis.

Selle lühikese jälgimiskspirmendi ajal uurisin sorteerimisharjumusi ka oma tutvusringkonnas. Selgus, et mingil määral oluliseks peavad seda küll kõik, aga mõni ei sorteerii seetõttu, et puuduvad piisavad teadmised või mugavad võimalused. Hajaasustuspiirkondades eriti – pakendikonteinerid jäävad kaugemale või igapäevatraktoriist üldse välja ning seetõttu ongi lihtsam kõik ühte prügikasti panna või siis kogutakse vaid kompost eraldi, sest maal on ikka kompostikast aianurgas. Mitmele tundus aga väga tüütu pakendite pesemise nõue, seetõttu ka sorteerimisest loobutud. Aga kuidas siis möödus minu nädalane vaatlusperiood, milles sain targemaks ja mis tegi mõtlukuks?

Liiga palju pakendeid

Ilmselt ei tule üllatusena, et pakendeid tekkis pea kaks korda rohkem kui olmeprügi, eraldi sorteerisin veel komposti ja ahju minerva paberi (näiteks salvrätikud, mida lapsed kipuvad eriti heldelt kasutama, aga ka munakarbid ja paberkotid).

Kogutud pakendite hulgas jahmatas mind kile hulk – suurem jagu toidukraamist on ju pakendatud kilesse, teisel kohal on muidugi plastik ja seejärel tuleb metall ning klaas. Kas kile hulka saaks kuidagi vähendada? Nn ühekordseid kilekotte me poest enam ei võta, vaid kasutame puuviljavõrke, samuti käime poes riidest kotiga. Paraku ei pääse näiteks leiva-saia, vorsti-juustu, viinerite-pihvide puhul kilest kuidagi.

Tühjaks saanud maapähklivõi purgi virutasin ka esimese hooga olmeprügisse, sest ei viitsinud seda pesema hakata, siis aga hakkas südametunnistus vaevama ja võtsin ta uuesti prügikastist välja ning pesin puhtaks ja panin pakendi hulka.

Sellel nädalal sai otsa ka päris mitu olmekoostilist vahendit – hambapasta, juuksepepsam, kätekreem ning olin samuti nõutu, et kui viskan need pakendite hulka, siis kas peaksin need eelnevalt ka puhtaks pesema? Või pakendimärgiseta plastikpudelid, kas nendel peaks eelnevalt korgid eemaldama ja pudeli kokku suruma?

Piimapakendite, kodujuustu-topsikute ja konservipurkide pu-

Eksperiment

Suures pakendikotis on ühe kuu pakendid, kahes kilekotis on ühe nädala jooksul kogunenud pakendid ja kõige väiksemas kilekotis nädala jooksul tekkinud olmeprügi. Foto erakogu

Ilmselt ei tule üllatusena, et pakendeid tekkis pea kaks korda rohkem kui olmeprügi.

hul mul küsimusi ei teki, need loputan kergelt üle ja panen pakendisse. Olmeprügisse rändasid aga katki läinud savist supikauss, kohupiimakreemi sisemine kiletuub, mida tundus liiga tülikas pesta, ning muffinide ümbrispaaberid. Pomelo ja banaani koored viskasin samuti olmeprügisse, sest kuskilt on jäänud kõrvu, et neid ei tasuks komposti hulka visata. Pakendikotti rändasid ka postkasti pandud reklaammater-

jalid ning uue kodumasina penoplastist ja papist ümbrised.

Nädala lõpuks on kogunenud kaks korralikku kilekotit pakendeid ning vaevalt pool kilekotti olmeprügi. Kuna meie koduküla Neeme liitus suhteliselt hiljuti pakendikotisüsteemiga, siis oli väga mugav kogutud pakendid ühte suurte kilekotti koguda, mis viiakse kord kuus värvast ära ja seda veel tasuta.

Vähem tarbimist, vähem prügi

Kui prügi üldse ei sorteeriks, peaks ilmselt prügikasti tühjendama iga päev, praegu aga tekkis nädalaga vaid pool kilekotti olmeprügi. Kuna kõik toidujäätmed läksid komposti (mida koguneb viieliikmelisel perel ühe nädala jooksul siiski muljetavaldaval hulgal), siis ei hakanud seal ka midagi ebameeldivalt haisema. Olu-kord oli muidugi teine, kui pesamuna alles mähkmeleaps oli, aga peale seda, kui ta mähkmevabaks sai, on me prügikast tühjendamise päeval (kord kuus) vaid poole-

nisti täis. Pakendikotte koguneb aga olenevalt kuust 1–2 kindlasti, sest kui on vahepeal sünnipäevaseid ja pidustusi, kahekordistub kohe ka pakendite hulk.

See nädalane jälgimiskspirmement pani mind mõtlema üsna mitmele asjale, esiteks muidugi mürgavale, kui palju me igapäevaselt tarbime ja seeläbi prügi tekitame ning teiseks toidujäätmed – ikka rändasid komposti kappi ununenud ja hallitama läinud leiva- või saiajäägid ning külmikusse ununenud ja vanaks läinud toit. Mõtted viisid kohe tagasi minu lapsepõlve, kus kõik toidujäägid läksid koduloomadele (kanad, sead, koe-rad-kassid). Pakendite hulk oli aga kordades väiksem kui praegu, sest palju toiduaineid sai osta lahtiselt, kas oma taaraga (piim, hapukoor) või kile asemel paberisse pakitult (vorst, viinerid). Tore nostalgiline meenutus ja ega ma vana aega tegelikult taga nutagi, aga luban endale, et edaspidi raiskame vähem toitu ja püüame vähem tarbida ning seeläbi ka veel vähem prügi tekitada. •

Vähem jäätmeid, puhtam elukeskkond

ELi ja Eesti üldise keskkonnapoliitika põhieesmärk on keskkonna ja inimese tervise kaitse. Selleks tuleb vältida ja vähendada jäätmete tekitamise ja käitlemise ebasoodsat mõju ning suurendada ressurside kasutamise tõhusust.

KRISTJAN PÕLDAAS
keskkonnanõunik

Euroopa Komisjon võttis 02.07.2014 vastu teatise, milles tehakse ettepanek edendada Euroopas ringmajandust ja hoogustada enam jäätmete ringlussevõttu. Uue visiooni kohaselt tuleb loobuda lineaarsest majandusmudelist, milles kaevandatakse maavarasid, kasutatakse tooteid üks kord ja visatakse siis ära. Selle asemele peaks asuma ringmajandus, milles taaskasutamine, parandamine ja ring-

lussevõtt on normiks. 2030. aastaks tuleks plaanide kohaselt ringlusse võtta või korduskasutamisele suunata 70% olmejäätmetest ja 80% pakendijäätmetest. Eelnimetatud põhimõtte rakendamisele on suunatud täna kogu Eesti jäätme-käitluspoliitika, mida täpsustavad kehtivad jäätmekavad ja seadusandlus.

Eeltoodud jäätmekäitluse suuna ja põhimõtete selgitamiseks avaldame artiklite seeria, millega soovime näidata, millega tuleks takodanikul igapäevaselt olmejäätmete kogumisel arvestada.

Liigiti kogumine, 1. osa

Pakendid

Keskkonnaministeeriumi kodulehelt saab lugeda, et jäätmete käitlemisel lähtutakse jäätmekäitluse hierarhiast ehk põhimõttest viia jäätmekäitluse mõju keskkonnale võimalikult väikseks. Eelistada tuleb hierarhias kõrgemal olevaid lahendusi. Parimaks loetakse jäätmetekke vältimist, hierarhiatasemelt madalamal on taaskasutamine. Jäätmete taaskasutusmoodused on korduskasutuseks ettevalmistamine (parandamine, puhastamine jm), materjalina ringlussevõtt ja muu taaskasutamine nagu energia tootmine ning tagasitöötlus. Prügilas viimist loetakse hierarhias viimaseks lahenduseks.

Mis on pakendijäätmete ja kes selle kogumise ja käitluse eest vastutab?

Pakendiseaduse kohaselt loetakse pakendijäätmeteks mis tahes pakendit või pakendimaterjali, mis muutub pärast pakendi kasutamist jäätmeiks. Pakendite kogumist korraldatakse tootja vastutuse põhimõttel. Tootja vastutus tähendab sisuliselt seda, et pakendite käitlemise eest vastutavad ja seda finantseerivad erinevad pakendiettevõtted, kes pakendeid oma toodete müügis kasutavad. Pakendiettevõtted loovad selleks pakendiseaduse kohase taaskasutusorganisatsiooni, läbi mille toimub siis müüdüd pakendite kokku kogumine ja taaskasutamine. Jõelähtme vallas omavad kogumisvõrku täna kolm taaskasutusorganisatsiooni, nendeks on Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO), MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO) ja OÜ Eesti Pakendiringlus. Kõik eelnimetatud organisatsioonid omavad konteinereid kõikides Jõelähtme valla asulates, kuhu on tasuta oma pakendid võimalik viia.

Nimetatud artiklist on välja jäänud paber ja papp (kartong). Sellest teemast kirjutame eraldi juba järgmises lehe numberis.

Pakendijäätmete kogumisega seonduvad probleemid

Pakendijäätmete kogumise suurimaks probleemiks tundub olevat asjaolu, et pakendikonteineritesse topitakse hoolimatute inimeste poolt palju ka muud prügi, mis sinna ei kuulu. Nimetatud tegevus toob kaasa omakorda olukorra, kus taaskasutusorganisatsioon peab maksma ka mitte nõuetekohasest jäätmete käitlemisest, mis omakorda takistab investeerimast kogumisvõrgu arendusse. Just ebapiisav kogumisvõrgustik on kehtivas riigi jäätmekavas välja toodud kui üks probleemidest pakendite efektiivse kogumise tagamisel. Teiseks suureks probleemiks on muidugi paljude inimeste tõrksus pakendijäätmete kogumisel. Pakendijäätmete viskamine segaolmejäätmete hulka toob kaasa olukorra, kus suurt osa pakendeid vajalikul määral taaskasutada võimalik ei ole ja toimub nende keskkonnale ohtu kujutav käitlemine (näiteks põletamine).

Kokkuvõtteks

Olen mitmel pool kuulnud arvamust, et pakendijäätmeid pole mõtet koguda, nagu nii läheb kõik ühte prügiautosse ja käitluskohas tuleb pakendid uuesti välja sorteerida. See ei vasta absoluutselt tõele. Pakendeid kogutakse ettenähtud konteineritesse, mis veetakse ära eraldi autoga, et oleks võimalik nende hilisem taaskasutus. Segaolmejäätmete hulka viskamisel ei ole võimalik neid hiljem välja sorteerida või pakendid on niivõrd määrdunud ja purunenud, et neid pole võimalik nõuetekohaselt ümber töödelda. Pakendite kogumise eesmärk on vähendada jäätmeid, mida ei saa võimalikult keskkonnasõbralikult taaskasutada. Jäätmed, mida ei ole võimalik ei korduvalt kasutada ega taaskasutada, ohustavad keskkonda, sest neid ei ole võimalik keskkonnasõbralikult käidelda. •

10 küsimust TVOle (tootjavastustusorganisatsioon)

KÜSIMUSTELE VASTAB SILVER TÄTTE TVO teenusejuht

1 Miks peab pakendeid pesema? Kulub ju sedasi vett ja aega ning kas saab sellisel juhul ikka rääkida keskkonna kasutegurist.

Pakendite pesu on oluline, et kogutud materjal oleks ka taaskasutatav, kuna toidujäätmete sisaldus rikub järgnevat protsessi ja materjali kvaliteedi. Kindlasti ei ole pea kõiki pakendeid piinliku täpsusega puhtaks küürima, vaid pigem loputama toidujääkidest. Teie loos mainitud pähklivõi purk on muidugi ekstreemne juhtum ja sellisel juhul tekib tõesti küsimus säästliku käitumise kohta. Loogika võiks olla selline, et kui pakendit kannatab lihtsa vaevaga puhastada, siis seda teha ning panna pakendijäätmete hulka. Kui aga puhastamine ja pesu on väga keerulised, siis pigem seda mitte teha ning samuti mitte panna ka pakendijäätmete, vaid pigem olmejäätmete hulka.

2 Pakendikotiteenuse korral lähevad ühte kotti nii klaas, vanapaber kui ka muud pakendid – kas sellisel juhul ei muutu kogu sorteerimine mõttetuks?

Mida rohkem eraldi materjale kogutakse, seda efektiivsem on tulemus taaskasutuseks. Samas aga suur samm edasi on juba see, kui pakendid eraldatakse ülejäänud jäätmetest. Need läbivad jäätmekäitleja juures sorteerimisliini, kus eraldatakse erinevat liiki materjale. Kui need jäätmed sisaldaksid ka olmejäätmeid ja biojäätmeid, siis on tegevus oluliselt keerulisem ning määratud pakendiga ei ole palju muud teha, kui suunata energiatootmisse.

Lisaks on märkimisväärselt keerulisem motiveerida inimesi pakendeid sorteerima eri liikide lõikes. Teisalt eeldaks eraldi kogumine ka eraldi autodega transporti, mis omakorda jätab jälje keskkonnale.

3 Kas biolagunevat prügi võib konteinerisse panna kilekotis?

Paberipõletan ära, toidujäätmed lähevad komposti. Klaaspurgid ja pudelid lähevad konteinerisse ning pappkarbid ja vanad ajalehed lähevad samuti kogumiskasti. Plastikpakendid, kile, konservikarbid jms lähevad olmeprügisse.

Selles osas oskab ilmselt meotodilisema vastuse anda jäätmekäitleja, kuid kindlasti on parem seda teha ilma kilekotita, et saada-va komposti kvaliteet oleks parem. Samas pean ma ise suureks asjaks juba seda, kui biojäätmeid kogutakse eraldi ning sellega ei määrdu muud jäätmed, mistõttu parem on koguda eraldi ja kilekotiga, kui et panna biojäätmed teiste jäätmetega kokku.

4 Kas nt tühjad kommikarbid, salvraikukarbid, munakarbid jms võib ahjus ära põletada? Tegemist on ju paberiga.

Ahjus võib põletada vaid kiletamata paberit ja pappi ehk munakarp kuulub kindlasti siia kategooriasse. Üldiselt on selliselt, et kõige keskkonnasäästlikum on panna paber ja papp vastavasse konteinerisse ning suunata taaskasutusse. Munakarp on aga juba tehtud taaskasutatud pa-

Mida puhtam on saadud pakend, seda suurem on tõenäosus, et sellest saab uus toode.

berist ning sellele tootele uut ringi taaskasutuses on raske teha.

5 Kas pakendite alla käivad ka tühjad hambapasta- ja kreemituubid, šampooni- ja dušigeelipudelid? Kas need peaks ka eelnevalt ära pesema?

Kuna nende pesu on üsna keeruline, siis pigem on mõistlik need visata olmejäätmetesse. Küll aga ise ma kasutan šampooni- ja dušigeelipudeleid vett lisades edasi, mistõttu nende puhtus on lõpuks üsna hea. Võiks lähtuda taaskord puhtuse saavutamise keerukuse loogikast ning vastavalt sellele valida õige konteiner.

6 Kas pandimärgistusega pudelitel tuleb enne pakendikonteinerisse viskamist korgid pealt keerata?

Jah, võiks küll!

7 Kommipaberid on ju ka tegelikult pakendid, miks nad siis ikkagi pakendite alla ei kuulu ja olmeprügisse peab viskama?

Kommipaber on pakend ja neid võib ka visata pakendijäätmete hulka. Tean, et kunagi tehti teavitust, mis väitis vastupidist ja seda põhjusel, et kommipaberite plasti koguneb nii vähe, et sellele eraldi väljundit leida on keeruline. Aga see on natuke tarbija eksitamine ja teeb elu pakenditega liiga keeruliseks – seega võib ikka visata pakendite hulka.

8 Miks ei tohi pakendeid koguda musta prügikotti, vaid pakendikott peab olema kindlasti läbipaistev?

Seda põhjusel, et jäätmekäitleja saaks vältida tervise riski. Autojuht ei näe musta kilekotti ning see võib sisaldada ohtlikke jäätmeid. Samas ei pea see aga olema täiesti läbipaistev, vaid sobib ka poe kilekott. Eesmärk on vältida suuri musti kilekotte, kuna nende sisu tuvastamine on kõige keerukam ja liigitatakse suurim riskiga jäätmete hulka.

9 Mis on sellised asjad, mida võiks panna biojäätmete hulka, aga paljud lihtsalt ei tea seda?

Biojäätmete hulka võiks panna näiteks majapidamis-paberid ning salvraikud. Nendele taaskasutust enam ei tehta ja nende lagunemine on nii kiire, et pigem on need biojäätmed kui vanapaber.

10 Mis saab kokku kogutud pakenditest

Sellele ei ole ühest vastust ning väljundeid on erinevaid. Mida puhtam on saadud pakend, seda suurem on tõenäosus, et sellest saab uus toode. Sorteerimise järgina määratud pakend leiab enamasti kasutust energiatootmises. Üldjuhul ei toimu selle ringlusesse suunamine Eestis, vaid saadetakse materjalina teistesse riikidesse, kus see ümber töödeldakse. Samas on ka Eestis mõned ettevõtted, kes teevad plastist, klaasist ja paberist uusi tooteid. Kõik sõltub jällegi materjali puhtusest ning seejärel hinnast. Näiteks saab Eestis pakendiplastist tehtud terrassilaudu. Vanapaberist toodetakse uusi pabertooteid Rápina paberivabrikus, mis on väga arvestatava suurusega ettevõtte kogu Euroopas. Klaasi töödeldakse Järvakandis ja klaasist saab uus pudel üsna paljudele joogitootjatele.

Samas aga ei ole kahjuks valdkonda vaadeldud tervikuna Euroopas ning liiga palju materjali on liikunud Aasia suunas. Seega arenguruumi on meeletult, kuid õnneks ei ole me täna päris teekonna alguses. •

TÜ Kliinikumi Lastefond toetab arendavaid teraapiaid vajavaid lapsi

Käesoleval aastal keskendub SA TÜ Kliinikumi Lastefondi põhikampaania „Üleannetus” muusika-, hipo- ehk ratsutamise-, tegevus- ja füsioteraapiale, mis mõjuvad raskelt haigetele lastele arendavalt, parandavad nende seisundit ja edendavad lähtuvalt erivajadusest igapäevatoimingutes toimetulekut.

Teraapiate eesmärk on erinevate haiguste tõttu häirunud funktsioonide parandamine, arengu toetamine ning lätuvalt lapse erivajadusest igapäevatoimingutes toimetuleku edendamine. Riiklikud vahendid ei ole aga piisavad, et tagada kõikidele raskelt haigetele lastele järjepidevalt vajalikke arendavaid teraapiaid. Lisaks on erinevate terapeutide teenuseid keeruline saada lastel, kes elavad maapiirkonnas või kellel ei ole mingil muul põhjusel võimalik käia teenusel. Seega aitab Lastefond raskelt haigeid lapsi kasvatavatel peredel tasuta lapse muusika- ja ratsutamisteraapia eest ning võimaldab nende ja lisaks ka füsio- ja tegevusterapeudi teenuse kättesaadavust kodutingimustes, kattes teenuse lisamahu, mida riiklikest vahenditest ei kompenseerita.

Kampaania üks taustaeesmärk on aga üles leida ka need Eesti lapsed, kes vajavad raviarsti kinnitustel arendavaid teraapiaid, kuid kellele on need tänaseni kättesaamatuks jäänud seoses liiga

kauge elukohaga keskusest või riiklikult piiratud rahalise mahu tõttu.

Abi saamiseks tuleb täita taotlusvorm, mille leiab Lastefondi kodulehelt www.lastefond.ee/abi-vajajale ning saata see koos vajalike lisadokumentidega e-posti aadressile eveli.ilves@lastefond.ee. Taotluse saab esitada nii lapsevanem ise kui ka arst, sotsiaaltöötaja või perele lähedane isik. Kui taotluse täitmisel tekib küsimusi, saab nõu ja abi küsida e-maili aadressil info@lastefond.ee. Taotluse esitamise järgselt võetakse taotluse esitajaga ühendust, vajadusel täpsustatakse taotluse kirjapanud, konsulteeritakse raviarsti(de)ga ning esitatakse taotlus Lastefondi nõukogule toetusotsuse langetamiseks.

Üleannetuse kampaania tipneb 10. märtsil toimuvate üle-eestiliste heategevusüritustega kõigi 15 Eesti maakonna suurimates kaubakeskustes. Üleannetuse peregäevadel pakutakse osalejatele võimalust erinevatel viisidel meelt lahutada, meeolukalt annetada ning tuntuud artiste kontserte nautida. Harjumal toimub perepäev kell 12-15 Ülemiste keskuses. Üritusel esinevad Kristjan Kasearu, ElephantFromNeptune, Trevor, improteater Ruutu10, foorumteater EluKunst, Henri Rosumovskistand-upcomedy ja Piruett võimlejad, päeva juhib Hannes Hermaküla ning kohal on ka mullimeistrid, näomaalijad, õnneloos, vesitõveeringute tegijad ja koeratruud Lotte koos siga Helmutiga. •

Rahvaküsitlus: kas sorteerite jäätmeid?

ENE-LII, Loot

Paberipõletan ära, toidujäätmed lähevad komposti. Klaaspurgid ja pudelid lähevad konteinerisse ning pappkarbid ja vanad ajalehed lähevad samuti kogumiskasti. Plastikpakendid, kile, konservikarbid jms lähevad olmeprügisse.

KATRIN, Loot

Sorteerime seda, mille eest raha tagasi saab, ehk siis taara. Klaas, plekk, plastik jm pakendid lähevad olmeprügi hulka. Paberit ja pappi kogume eraldi konteinerisse, biojäätmed sorteerime samuti eraldi. Maja juures on paberikonteiner, biojäätmete konteiner ja olme. Pakendikonteinerit läheduses ei ole ja seetõttu ka ei sorteerin, sest on ebamugav neid koguda ja kuskile kaugemale viia.

KERSTI, Keilast

Kompostikasti lähevad aiapäätmed ja toidujäätmed, pappi ja paber viin ka eraldi konteinerisse, teinekord laon pagasniku ääreni täis ja korraga viin ära. Minu jaoks ei ole probleemi konteinerite juurde sõita. Klaaspurgid lähevad kõik omale taaskasutusse. Kollase koti prügi ehk siis pakendeid eraldi ei sorteerin, need lähevad kõik olmeprügi hulka.

EVELIN, Tallinnast

Sorteerime väga korralikult juba aastaid, kõik läheb eraldi konteineritesse – kompost, klaas, papp ja paber, pakendid. Sorteerimiskogemus on juba aastast 1999, elasime Rootsis ja seal oli see nii elementaarne ja polnud üldse mingi küsimus.

MOBIILSEO HUVIRINGIO
JÕELÄHTME VALLAS

KÄED-KÜLGE-TEGEVUSED 7-15aastastele
tehnoloogia-huvilistele noortele

NEEME Koosis
K 13.05 kell 14.00 PUIUS ON PÕRGET

LOO Noorte-keskuses
K 25.04 kell 13.00 METALLIS ON SADET

KOSTIVERE Noorte-keskuses
K 25.04 kell 16.00 METALLIS ON SADET

OTSIME VALGUST
K 28.02 kell 16.00

PUIUS ON PÕNEVUST
K 4.04 kell 16.00

OTSIME VALGUST
K 21.03 kell 14.00

PUIUS ON PÕNEVUST
K 21.03 kell 14.00

OTSIME VALGUST
K 28.02 kell 13.00

METALLIS ON SADET
K 25.04 kell 13.00

TULE AVASTA PÕNEVAT TEHNOLOOGIAMAAILMA!

Info ja registreerimine: merkuur.eu
info@merkuur.eu
+372 518 5404

Mobiliseeritud huviringid on noortele TASUTA!

Koera eest vastutab tema omanik

KALEV KUUSPALU
Ida-Harju politseijaoskonna
piirkonnapolitseinik

Politsei poole pööratakse üsna tihti seoses hulkuvate või siis vabalt ringi jooksvate koerte tõttu. On teatatud olukordadest, kus hulkuv koer on murdnud kanu, tulnud võõrasse aeda ja ehmatanud sellega teisi inimesi ning isegi tänavatel ajanud rattureid taga. Koeraomanikud on harjunud, et küllades ei ole koerad aias ega ketis kinni, vaid liiguvad oma territooriumil vabalt. Üldjuhul arvab koeraomanik, et koer ei lähe kodu piiridest kaugemale ja kui lähebki, siis koerad on küllades kogu aeg vabalt ringi jooksnud ja mis halba ikka juhtub.

Kuid iga koeraomanik peab arvestama, et ilma peremeheta ringi jooksev koer, kes küll peremehe arvates ei ole kuri, mõjub teistele inimestele ikkagi häirivalt ja hirmutavalt. Lisaks ei tea keegi, mismoodi käitub tema koer väljaspool kodu. Ühtlasi tuleb arvestada, et omapäi koera võivad varitseda paljud ohud, mille tõttu võib loom raskelt vigi saada või isegi hukkuda. Omanik kannab täit vastutust oma looma tegevuse eest. See tähendab, et koera tegevuse tõttu kannatada või kahju saanud isikul on õigus tsiviilkohtu kaudu nõuda tekitatud kahju hüvitamist. Näiteks on vabalt ringi jooksvatel koertel oht jääda auto alla. Kui see juhtub, tuleb omanikul lisaks koera ravikuludele hüvitada ka koerale otsa sõitnud auto remondikulud.

Murekohaks on olnud ka hulkuvate või siis hukkununa leitud koerte tuvastamine. Kiiremaks koeraomaniku tuvastamiseks, võiks koeral lisaks kiibile olla kaelarühmal omaniku telefoni number. Mõeldava võiks ka sellele, et kui koeraomanik on ennast pimedal ajal teinud nähtavaks, siis sama võiks teha ka oma lemmikuga ning panna koerale selga helkurvest.

Koerte- ja kasside pidamist reguleerivad esmalt kohalikud omavalitsused. Lisaks tuleb koerte ja kasside pidamisel järgida loomakaitseseadusega teisi seonduvaid õigusakte.

Kokkuvõttes võib koeri ja kasse pidada hoones või piiratud territooriumil selle ala omaniku loal. Ühtlasi peab tagama, et loom ei pääseks iseseisvalt territooriumi piiridest välja. Koer või kass ei tohi häirida rahu ning rikkuda kaaskodanike vara. Avalikus kohas peab koer olema jalutusrihma otsas ja kandma vajadusel suukorvi.

Võttes endale koera, võtad ka vastutuse. •

Jõelähtme Vallavalitsus pakub tööd

lastekaitse spetsialistile (ajutiselt äraoleva teenistuja asendajaks)

Lastekaitse spetsialisti põhilisteks ametiülesanneteks on

- 1) lapsevanemate nõustamine, vajadusel abivajajate probleemide lahendamine;
- 2) lapse abivajaduse hindamine ja huvide väljaselgitamine, lapse abistamiseks meetmete pakkumine ja vajadusel juhtumikorralduse algatamine;
- 3) lapsesse puutuvate vanemate vaheliste vaidluste lahendamine;
- 4) andmete sisestamine ja juhtumite menetlemine andmeregistris STAR;
- 5) eestkostesutuse rollist tulenevate tööülesannete täitmine, s.h lastekaitsealaste kohtudokumentide ettevalmistamine ja arvamuste esitamine ning eestkostesutuse esindamine kohtus;
- 6) oma töövaldkonda puudutavate vallavalitsuse õigusaktide ettevalmistamine;
- 7) lastekaitsealane preventiivne töö: programmide ja projektide väljatöötamine lapsi ohustavate riskide ennetamiseks ja vähendamiseks;
- 8) tugiteenuste koostöövõrgustiku väljaarendamise jätkamine ning koostöö lastesutuste vastavate spetsialistidega ning teiste ametkondade ja organisatsioonidega;
- 9) töö alaealiste õigusrikkujate ja koolikohustuse mittetäitjatega.

Nõudmised kandidaadile

- erialane kõrgharidus või peab vastavalt lastekaitsealastele hiljemalt kahe aasta möödumisel alates lastekaitsetöötajana teenistusse asumisest omandama sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsele.
- lastekaitsetööd ja sotsiaalhoolekannet reguleerivate õigusaktide tundmine;
- eesti keele oskus kõrgtasemel ja vene keele valdamine ametialasel suhtlustasandil;
- kontoritarkvara kasutamisoskus;
- algatus- ja otsustusvõime;
- hea suhtlemisoskus ja valmidus meeskonnatöös;
- hea pingetaluvus ja kohusetundlikkus;
- B-kategooria juhilubade omamine.

Kasuks tuleb:

- eelnev lastekaitsega seotud töö kogemus;
- andmeregistri STAR valdamine.

Lisainfo

- Kandideerimisavaldus koos elulookirjeldusega (CV) palume saata märgusõna "LASTEKAITSESPETSIALIST" all hiljemalt 16.03.2018 aadressil Jõelähtme Vallavalitsus, Postijäama tee 7, Jõelähtme küla, 74202 Jõelähtme vald või e-posti aadressil kantselei@joelahtme.ee.
- Tööle asumise aeg kokkuleppel;
- Täiendav info e-posti aadressil pilleriin.kurg@joelahtme.ee.

Jõelähtme vallavalitsus teatab:

Detailplaneeringute lähteseisukohti ja eskiislahendusi tutvustavad avalikud arutelud

- Saviranna küla Metsaräästu maaüksuse detailplaneeringu lähteseisukohtade ja eskiislahenduse tutvustamine ning avalik arutelu toimub Jõelähtme vallamajas 20.03.2018 kell 15.00.
- Ihasalu küla Ihasalu tee 80 maaüksuse ja lähialadetailplaneeringu lähteseisukohtade ja eskiislahenduse tutvustamine ning avalik arutelu toimub Jõelähtme vallamajas 22.03.2018 kell 15.00.

Materjalidega saab tutvuda Jõelähtme valla kodulehel (joelahtme.kovtp.ee) ja kaardirakendus EVALDis (<http://service.eomap.ee/joelahtmevald/>).

Kehtestatud detailplaneeringud

- Jõelähtme Vallavalitsus on kehtestanud 15.02.2018 korraldusega nr 174 Saha küla Liipa maaüksuse detailplaneeringu. Detailplaneeringuga nähakse ette Liipa (katastritunnus: 24504:003:0009; sihotstarve: maatulundusmaa 100%; pindala: 5,00 ha) maaüksuse jagamine kaheks: 1,41 ha suuruseks 90% äri- ja 10% elamumaa krundiks. Äri- ja elamumaa krundile on ette nähtud ehitusõigus kuue kuni kahekorralise kuni 8,5 m kõrguse põhihoone ja kuni 10 ühekorruselise kuni 6 m kõrguse abihooone (kämping) kavandamiseks. Virgestusmaa krundile on lubatud rajada mänguplatsid ja kaks ühekorruselise kuni 4 m kõrgust abihooonet rajatavate mänguplatside teenindamiseks (nt inventari paigutamine). Planeeringuala asub Rebala muinsuskaitsealal ja ca 200 m kaugusel Saha kabelist, kuid ei jää üldplaneeringuga planeeritud vaatekoridori. Piirkonnas ei asu ühtki äri- või teenindusasutust, mistõttu vabaaja veetmise ja majutusteenust pakkuva ettevõtte kavandamine piirkonda rikastab antud piirkonna kasutusvõimalusi ja pöörab lisatähelepanu ka piirkonna vaatamisväärsusele, nt Saha kabelile. Liipa maaüksuse planeeritav puhke- ja spordikompleksi ei ole vastuolus valla arengudokumentidega ja kehtiv üldplaneering toetab rohevõrgustiku puhkemajandusliku ettevõtluse teket. Detailplaneering laiendab valla elanike rekreatsiooni- ja vabaajaveetmise võimalusi ning aitab kaasa turismi arendamisele, luues eeldused valda külastava turismi (sh siseturismi) kasvule.
- Jõelähtme Vallavolikogu on kehtestanud 15.02.2018 otsusega nr 43 Iru küla Äia tee 8 maaüksuse detailplaneeringu. Detailplaneeringuga Äia tee 8 (katastritunnus: 24504:002:0182; sihotstarve: 100% elamumaa; pindala: 3188 m²) katastrüksuse piire ja sihotstarvet ei muudeta. Detailplaneeringuga on antud võimalus lisaks olemasolevale kuni 9,2 m kõrguse kahekorralisele üksikelamule hoonestada elamumaa krunt kahe kuni 5 m kõrguse ühekorruselise abihooonega. Lisaks seadustatakse käesoleva detailplaneeringuga olemasolev juba rajatud kaldakindlustus ja on ette nähtud rajada täiendav kaldakindlustus.

112

Olulisemad juhtumid ajavahemikul 16.01–15.02.2018

- 20. jaanuaril alustati kriminaalmenetlus isiku suhtes, kes juhtis Tallinn-Narva mnt-I mootorsõidukit olles alkoholihoobeseisundis.
- 24. jaanuaril lõhuti Jõelähtme külas ettevõttele kuuluva hoonelükanduks, välisvalgustus ja signaalsatsioon ning hoonest varastati tööriistu.
- Politsei poolt fikseeriti 18 kiiruse ületamist millest kaheksa olid asulasisesel teel.
- Politseile teatati kokku neli lähisuhtevägivalla juhtumist.

Kui keegi omab infot, mis võiks kaasa aidata vargusjuhtumi lahendamisele, siis palun edastada info piirkonnapolitseinik Ivo Roosimägil 522 9016 või ivo.roosimagi@politsei.ee.

Ivo Roosimägi
piirkonnapolitseinik

Järgmine vallaleht ilmub **28. märtsil**.
Ootame kaastöid e-mailile
signe.valdmann@joelahtme.ee
hiljemalt 19. märtsiks.

Reklaam ja
tasulised
kuulutused
saata
myyk@harjuelu.ee

Sa, valge värv
keset valget lund,
kesk valget õhtut,
tähed tulid kõik,
kuu kummardab su
kumeruse üle –
su taga puhatakse
viimset und.
/ Marie Under/

Head majanaabrit
AUGUST KILTERIT
mälestavad Kostivere
Jõe 4 elanikud

Avaldame sügavat kaastunnet

ANNA POKKI
17.03.1925–12.11.2017
MIHKEL MARDIM
27.08.1947–16.01.2018
MAREK SORI
02.03.1977–18.01.2018
JUTA REMMET
18.05.1947–30.01.2018
AUGUST KILTER
05.05.1935–09.02.2018
HELVI VAIN
18.01.1931–09.02.2018
HELDUR PAEMURD
24.10.1935–15.02.2018

Valla eakad sünnipäevalapsed veebruaris 2018. a

89 22. veebruar
LINDA KÖRGESAAR
Loo alevik

88 2. veebruar
LÜÜDI PITKVE
Jõelähtme küla

88 14. veebruar
LINDA KOKKO
Loo alevik

86 24. veebruar
ALEKSANDRA PANENKOVA
Saviranna küla

85 2. veebruar
HELGI PUUSTA
Loo alevik

85 3. veebruar
LEIDA VEERBAUM
Kostivere alevik

85 6. veebruar
HELGI TEPP
Kostivere alevik

85 22. veebruar
EVI PEREMES
Saviranna küla

83 1. veebruar
LEILI HAAVEL
Kooigi küla

83 21. veebruar
HELJU MATTEUS
Kostivere alevik

82 11. veebruar
PILLE KULBACH VIRTANEN
Iru küla

81 8. veebruar
LEMBIT HEIN
Häijäva küla

81 16. veebruar
VALENTIN LAVROV
Männiva küla

81 28. veebruar
AHTO ÜPRUS
Kostivere alevik

80 6. veebruar
MALLY VIIDING
Loo alevik

80 10. veebruar
AIME-HELLE KAARE
Iru küla

80 14. veebruar
ALINA NUMMELA
Jõesuu küla

80 23. veebruar
SILVIA KLAMAS
Neeme küla

80 26. veebruar
KALJO MIKFELDT
Jõelähtme küla

70 23. veebruar
HELJU RÄMMELD
Männiva küla

70 28. veebruar
HARRI TARVO
Vandjala küla

Jõelähtme valla uued kodanikud

Kersti Oksvort-Kikas ja Marek Kikas
poeg MATTIAS MAREK
13.01.2018

Karin ja Marko Rink
tütar MIRJAM
14.01.2018

Melissa Riso ja Lauri Baar
tütar HANNA
20.01.2018

Kristi Kuusik ja Viljar Tollimägi
poeg RIMO
24.01.2018

Elis ja Veiko Kurs
poeg KALEV
24.01.2018

Merilin Roosipuu ja Erki Leskinen
poeg RUDOLF
30.01.2018

Roosi ja Jaak Soosaar
poeg ARMAN
04.02.2018

Mari Kaljuste
tütar Mariel
05.02.2018

Avaldame kaastunnet
Margot Süvele
KALLI EMA
surma puhul.

Kolleegid Jõelähtme valla keskraamatukogust

Mälestame
HELVI VAINU
Sügav kaastunne
lähedastele.

Raivo perega Võerdlast

Avaldame sügavat kaastunnet armsale Helvile kalli venna
AUGUST KILTERI
lahkumise puhul

Kostivere päevakeskuse pere

ERAKUULUTUSED

MÜÜK

• Liuguksed ja garderoobid. Pari-
mad hinnad. Tel 522 1151,
www.nagusul.ee, FB Nagusul OÜ

• Müüa otse tootjalt pakitud kase
puitbrikett, turbabrikett, 6 ja 8 mm
pellet, kivisüsi 25 kg kotis, klotsid
45 l võrgus, vedu, tel 506 8501

OST

• Ostan kasutuseta jäänud sõiduau-
to või kaubiku, võib olla remonti va-
jav, pakkuda võib ka vene autot.
Tel 512 7543 bar500@hotmail.ee

• Ostan kiiresti sõidukorras auto.
Tel 5819 0200

• Ostan vanaaegseid jalgrattaid,
säärevaristajaid, nende raame ja
muid osi. Võib pakkuda ka muud
vanatehnikat. Tel 510 2349

• OÜ Estest PR ostab metsa- ja põl-
lumaad. Tel 504 5215, 514 5215,
info@est-land.ee

TEENUS

• Aitame maja paberitega. Ehituslu-
ba. Kasutusluba. Seadustamine.
Ehitise audit. Tel 5306 1181,
majapaberid@gmail.com

• Hoonete soojustamine puistevilla-
ga. Konsultatsioon objektile tasuta.
Tel 501 6689, ken@puistemees.ee,
www.puistemees.ee

• Kaardid ennustavad. Tel
900 1727, 24 h. Vt ka ennustus.ee

• Korstnapühkija teenused.
Tellimine tel 5877 1665,
info@puhaskolle.ee,
www.puhaskolle.ee

• Korstnapühkija teenused ja
ekspert hinnangud. OÜ Potipoiss,
tel 5807 2581, info@potipoiss.ee

• Maagia KV võtab müüki kinnisva-
ra. Tel 5855 0720, maagiakv.ee

• Ohtlike puude aastaringne raie-,
hooldus- ja saetööd. Katuserennide
puhastus. Tel 5551 2104, www.puu-
hooldaja.ee

• Pliidid, soeseinad. Vanad head
plekkahjud. Ehitus ja remont, kon-
sultatsioonid. Pensionäridele soo-
dustus. Tel 5624 9455

• Pottsepatööd ja korstnaoste va-
hetus eramajadel. Uute küttekeha-
de ehitus ja vanade remont. 12-aas-
tane töökogemus ja kutsetunnistus.
Tel 5690 3327

TÖÖ

• Otsime veoauto mehhaanikut,
veoauto elektrikut ja puksiirautojuh-
ti, kontakttelefon 523 4316, vero-
nica@abgrupp.ee

• Tänavakivi paigaldusega tegelev
firma pakub algavaks hooajaks tööd
sillutajatele. Kontakt albertimati@
gmail.com, tel 5335 588

ÜÜRIMINE

• Soovin üürida Lool kahe toalist
korterit otse omanikult soovivatalt
heas seisukorras. Kiire. 5670 3674.

17. märtsil kell 11.00
Jõelähtme Rahvamajas

**JÕELÄHTME VALLA
XX LASTETEATRITSE
FESTIVAL**

Saavad kokku kõik valla koolide ja
lasteaedade teatritegijad

Juubelifestivalil astub üles ka üllatusesineja

Osalejatele soe supp ja maiustused
Avatud puhvet

AS Eesti Keskkonnateenused
võtab tööle **OLMEPRÜGI
AUTOJUHTE**.
Helistada telefonil 53 880 729.

**OHTLIKE PUUDE
LANGETAMINE.**
Tel 5663 2968; 5340 2068

TALVINE HIND!
SILLUTUSKIVI NUNNA HALL
5.90 € (sisaldab km)
Helista 514 8263, info@raekivi.ee

Partner

**MEIE TEEME
TEHINGU!**

1 partner.ee

Angela Virak
5664 0991

OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE
INVESTEERIMINE

**UUSKÜLA KÜLA
ÜLDKOOSOLEK**

ГОДОВОЕ
ОБЩЕЕ
СОБРАНИЕ

TOIMUB
4. MÄRTSIL
KELL
13.00

Muuga sadama
peahoone saalis.

Külavanem võtab
kokku 2017 aasta ja
räägib 2018 aasta
plaanidest.
MTÜ Uusküla
külaseltsi esimehe
sõnavõtt.
Naabrivalve piirkonna
esindaja sõnavõtt.
Valla esindaja
sõnavõtt.

PS. Päevakord võib
muutuda ja täieneda.

Tõnis Tuuder
Uusküla külavanem
516 1357
tonis.tuuder@estanc.ee

TULEMAS ON JÕELÄHTMEVALLA
LASTE LAULUKONKURSS

"Jõelähtme laululaps 2018"

Konkurss toimub pühapäeval, 8. aprillil
2018 algusega kell 11.00
Kostivere Kultuurimõisas.

Konkursil osalemiseks tuleb igal noorel selgeks õppida üks lu-
gu ning see kaunil selgel häälel heatahtlikule publikule ja žürii-
le ette laulda.

Osaleda võivad kõik Jõelähtme vallas sissekirjutust omavad
lapsed olenemata sellest, kus nad õpivad või millises lasteaias
käivad.

Vanuserühmad: 3–4-aastased, 5–6-aastased, 7–9-aastased,
10–12-aastased, 13–15-aastased, 16–18-aastased (19, kui õpib
veel koolis). Arvesse läheb laulja vanus seisuga 31.12. 2018.
Autasustatakse iga vanuserühma kolm parimat lauljat.
Igast vanusegrupist pääseb edasi kaks lauljat maakondlikule lau-
luvõistlusele „Harjumaa Laululaps 2018“, mis toimub reedel,
20. aprillil ja laupäeval, 21. aprillil 2018 Kose Kultuurikeskuses.
Maakondlikule lauluvõistlusele pääsevad ainult omavalitsuses
läbiviidud võistluse võitjad.

Konkursile registreerimine kuni **1. aprill 2018**.

Täidetud ankeedi alusel, mis tuleb esitada
e-posti teel kultuurimois@joelahtmekultuur.ee
Loe täpsemalt Jõelähtme Laululaps juhendist, mille leiad Kost-
tivere Kultuurimõisa kodulehelt. Osaleja ankeeti küsi kultuu-
rimois@joelahtmekultuur.ee

Toredat laulurõõmu ning kohtumiseni Kostiveres!

Lisainfo Kostivere Kultuurimõis,
mehis.viskar@joelahtmekultuur.ee 5853 8533

TEADE!

Alates veebruarist sõidab maakonna bussiliin J2
KOLMAPÄEVITI Kaberneeme kaupluse juurest
kell **13.05** Kuusalu keskusesse ja Kuusalu
keskusest kell **15.00** tagasi Kaberneeme.

Bussiliin on loodud vastu tulles Kaberneeme
eakate soovile käia korra nädalas Kuusalus poes, arstil ja
muid avalikke teenuseid kasutamas.

Aktiivset kasutamist!

**Vanametalli
KOKKUOST
ALATI HEAD HINNAD**
689-9499
BETOONI 7A TALLINN
www.tolmets.ee

Lahtine küttepuid
Konteineris küttepuid
Võrkkotis küttepuid
Korstnapühkija
Puitbrikett
Pellet

Puu24.ee
6 000 1 36
5 2000 93

KODU SOODSALT
SOOJAKSI!

**Kõik
prilliraamid** kuni **-50%**

Paremad progresseeruvad
klaasid 100 eurot SOODSAMAD!

Prillitellijatele nägemise kontroll IGA PÄEV ja TASUTA!
Lisasoodustus PÜSIKLIENTIDELE JA PENSIONÄRIDELE!

CityOptika

Maardu, Keemikute 2, Maxima XX
E-R 10-19, L 10-16 tel 637 1688

KALLUR.EE

50 12 123

Swedbank SEB LHV Krediidipank DNI

★ LIIV
★ MULD
★ KILLUSTIK

TELLI
NETIST

KOORMAD 1-20 TONNI

TÖÖ- JA KARJÄÄRIMISS

Kultuurikatel
Põhja pst 27a, Tallinn
6.03.2018 11.00-17.00

Meie inimesed –
meie võimalused!

Töömoss on tasuta! Tule ja osale!
www.tootukassa.ee

**Jõelähtme
VALLALEHT**

Toimetaja Signe Valdmann,
605 4865, 5843 7860,
signe.valdmann@joelahtme.ee,
ajaleht@joelahtme.ee.
Tasulise reklaami ja kuulutuste
tellimine 646 2214, 5562 5500,
myyk@harju.ee.
Jälgi meid nüüd ka Facebookis:
www.facebook.com/joelahtme.
Reklaami sisu ja lugejakirjades toodud
seisukohtade eest toimetuse ei vastuta.
Toimetusel on õigus lugusid toimetada
ja lühendada.

Jõelähtme valla teabe ja infoleht.
Väljaandja on Jõelähtme
vallavalitsus. Omavalitsuse õigusakti-
dega saab tutvuda valla kantsleis ja
raamatukogudes ning
www.joelahtme.kovtp.ee ja
www.volis.ee.